

ROMANIA
 1 LEU POSTA
 Szankcionálás és eladói hivatás: Cluj, Str. Baron L. Pop 10. Árak: 320, fél-árak: 160.
 19. Havo ár: 1600.
 20. Havo ár: 1600.
 21. Havo ár: 1600.
 22. Havo ár: 1600.
 23. Havo ár: 1600.
 24. Havo ár: 1600.
 25. Havo ár: 1600.
 26. Havo ár: 1600.
 27. Havo ár: 1600.
 28. Havo ár: 1600.
 29. Havo ár: 1600.
 30. Havo ár: 1600.

Dr. Banasetter Robert
 Budapest
 Dist. 2 I. e.

LELET

Ara 5 lej
 Bementetés leveleket nem fogadunk el.
 — Kéziratok megőrzését és visszaküldését nem vállaljuk. Főszerkesztő: dr. Marton Ernő. Felelős szerkesztő: Jambor Ferenc. Buceuresti szerkesztő: Hátszegi Ernő, Strada Cobalcescu 52.
 Csütörtök, 1936. június 25.
 5696. EV. XIX. EVF.
 TAMUSZ 5. 147. SZAM

A német sajtó konciliáns hangon méltatja Leon Blum külpolitikai beszédét

Oriási többséggel szavazott bizalmat a francia kamara és szenátus a kormányra. Az olasz sajtó elégedetlen Deibos és Leon Blum beszédével. Titulescu elismerő nyilatkozata a francia kormány külpolitikájáról. Az angol alsóház is bizalmat szavazott a kormányra.

A négus személyesen fejt ki álláspontját a Népszövetség közgyűlésén

Párizs, június 24. Leon Blum francia kormányelnök külpolitikai expozéja, melyet tegnap este a szenátusban tartott, a diplomáciai és a Franciaország külpolitikájában közvetlenül érdekelt államokban érthetően nagy visszhangot keltett. A miniszterelnök körültekintő, bölcs és egyben erélyes beszédével egyidejűleg Delbos külügyminiszter a kamarában mondotta el a külügyi expozéját, amelyben az egyetemes biztonság és a Népszövetséggel szembeni kötelezettségek ügyét hangsúlyozta ki.

A francia közvéleményben, leszámítva egyes jobboldali orgánumokat, úgy Leon Blum, mint Delbos beszédei a legkedvezőbb hatást keltették. A szenátusban és a kamarában a többség nagy ünneplésben részesítette Leon Blumot, illetőleg Delbos külügyminisztert. Ugy a szenátus, mint a kamara többsége bizalmat szavazott a kormányra. A francia lapok közül különösen a Le Matin ir nagy elismeréssel Delbos hazafias beszédéről számolt be, hogy a kormányra adott bizalmi szavazatok lehetővé teszik, hogy a szükséges tekintéllyel képviselje Genfben Franciaország érdekeit.

Delbos beszédét féltékennek nevezi, amelynek nem sikerült elűzni a felhőket a láthatárról és megelégedett az egyetemes biztonságra és a Népszövetséggel szembeni kötelezettségekre vonatkozó szokásos szövegek hangoztatásával. A lap azt hiszi, hogy Franciaország jelenlegi vezetői még jobban féljálják a szankciók megszüntetését, mint az angol államférfiak. Ez a tény nem vezethet a bizalom újjászülésére s az együttműködési szellem kialakulására.

Titulescu intervjuja az új francia kormány külpolitikájáról

Titulescu román külügyminiszter Leon Blum és Delbos tegnapi külpolitikai nyilatkozatával kapcsolatban rendkívül érdekes interjú adott a Paris Soir című lapnak.

szolidaritást mindennemű fenyegetéssel szemben.

Leon Blum szavai, melyek a kisanant és a Balkán-szövetséggel kapcsolatban hangoztattak el, azt bizonyítják, hogy eme alakulatok fontosságát Franciaország rendkívülinek tartja Közép- és Délkelet-Európa jövőjét illetően. Franciaország kormányának véleménye az egy és osztatlan békére vonatkozólag eloszlát minden olyan legendát, amelyet egyeseknek érdekükben áll kelteni, amikor egy karbatt kezű Franciaországról beszélnek olyan esetleges kísérlettel szemben, amely Európa jelenlegi területi rendjét akarja felborítani.

Megállapítható, hogy a nemzetközi politika területén Franciaország nézete teljesen egyezik a kisanantéval és a Balkán szövetségével.

— Ami a népszövetségi alapokmány reformját illeti, teljesen egyet értek a francia kormánnyal abban, hogy azt csak megerősítése és nem gyengítése érdekében lehet módosítani. A nemzetek egyenlőségét elve nem tűr kivételt, amint azt II. Károly király határozott szavakban szögezte le a három kisanant államfő bucaresti találkozása alkalmával. A legmelegebben kívánjuk, hogy a szankciók felfüggesztése után Olaszország aktív közreműködést fejtessen ki Európa konszolidálása érdekében és boldogok lennénk, ha a Németországgal megkezdett tárgyalások lehetővé tennék az oszthatatlan biztonság elvének megerősítését.

Az Echo de Parisban Pertinax azt állapítja meg Delbossal kapcsolatban, hogy úgy beszélt, mintha Barthou lett volna.

A Le Populaire szerint a kormány és a mögötte álló többség mindent meg fog tenni, hogy beteljesítse a béke érdekében folytatandó küldetését. A jobboldali Figaro viszont hosszúnak és realizmushijján lévőnek jellemzi Delbos beszédét.

A nyilatkozat számunkra annál is inkább nagyjelentőségű, mert ismételtelen kiemeli a román hivatalos politika törhetetlen ragaszkodását a francia orientációhoz.

Titulescu nyilatkozatában megelégedését fejezte ki a francia kormány külpolitikai expozéjával kapcsolatban. Hangoztatta, hogy Románia biztonsága integráns része Franciaország biztonságának.

A francia kormányelnök által kifejezésre juttatott külpolitikai álláspont minden jó román szívű elhatolt és sokban elő fogja segíteni a közös békepolitikát s a

A négus ma Genfben indul

Londoni jelentés szerint Hallé Szelesszié volt abesszin császár ma, csütörtökön, indul Genfben. Angol politikai körökben úgy tudják, hogy

a négus fel fog szólni Genfben, mint országának megbízottja.

Hallé Szelesszié egyébként tegnap felkereste Eden külügyminisztert, akit tájékoztatott Genfben tanusítandó magatartásáról. Londoni politikai körökben tudni vélik, hogy a négus látogatása Edennél nem változtat az angol kormány állásfoglalásán.

A svájci kormány a négus tudomására hozta, hogy szívesen látná, ha a népszövetségi közgyűlés befejezése után azonnal elhagyná Svájc területét.

A szenátus megszavazta a Francia Bank alapszabályainak módosítását

A francia kormány egyébként folytatja törvényhozási munkásságát, amelynek során a szenátus mai ülése 184 szavazattal 94 ellenében megszavazta a Francia Bank alapszabályainak módosítására vonatkozó törvényjavaslatot.

Leon Blum beszédének visszhangja a német sajtóban

A külpolitikai élet pikantériájához tartozik az a viszonylag szíves és tárgyilagos hang, amellyel a német sajtó Leon Blum tegnapi külpolitikai expozéját kommentálja. A német sajtó a kommentárokon egyetlen célszót sem tesz Leon Blum zsidó voltára és maga a Völkischer Beobachter, Hitler uszító-antiszemita lapja is a legkonciliánsabb hangon a marxista-zsidó francia miniszterelnök Németországgal kapcsolatban tett, szintén szíveshangú nyilatkozatáról.

A montreuxi konferencia

A montreuxi konferencia tegnapi ülésén Contescu román delegátus is felszólalt és kijelentette, hogy elfogadja tárgyalási alapul az egyezménytervezetet. Hozzátette, hogy ezen elvi kijelentése nem zárja ki, hogy a román delegátusok a török bizottságnak a román érdekekkel való összeegyeztetése érdekében módosító indítványokat tehessenek.

Rüzsdi Arras hozzájárulását adja Contescu megjegyzéséhez. A konferencia plénuma ezután a különböző megjegyzéseket, azok részletes megvitatása végett, a technikai bizottsághoz utalta.

Baldwin és az angol elszigetelődés

Baldwin miniszterelnök az angol alsóház tegnapi ülésén rövid beszédet mondott, amelynek végén kijelentette, hogy alaptalan az az állítás, mintha az angol kormány jövő külpolitikájában az európai elszigetelődést keresné.

All a sztrájk Belgiumban

Brüsszeli jelentés szerint a sztrájkmozgalom helyzete nem mutat lényeges változást. Bár egyes helyeken a munkát felvették, másutt, így Brüsszelben is, a nagyáruházak és banktisztviselők sztrájkba léptek.

Egyidejű párizsi jelentés szerint tegnap este a néppfront hívei és a nacionalisták között újabb összecsapások voltak a Saint Lazare állomás közelében levő Terminus kávéházban. A rendőrségnek sikerült szétszórni a tüntetőket. Bordeauxban szintén megütköztek a néppfront hívei és a nacionalisták.

Leon Blum beszéde feltétlenül megértő hangú volt Németországgal szemben, amikor leszögezte, hogy azok a körülmények, amelyek Németországot katonai szuverenitásának helyreállítására készítették, kormány-elődeinek súlyos hibáinak tudható be. Az az állítása azonban, hogy ezek a hibák sem igazolhatják a német aktust, nem állja meg teljes egészében a helyét, mert a Leon Blumét megelőző kormányok elég súlyos hibákat követtek el ahhoz, hogy a felelős német kormányt erre a lépésre kényszerítsék.

Ennek ellenére azonban remélni lehet — és éppen Leon Blum beszéde kapcsán — hogy Németország és Franciaország végül is megtalálják a megértés útját.

Ehhez az uthoz Hitler: béketervezék komoly tanulmányozása vezethet el. A francia kormányelnök mérsékelt kijelentései mindenestre arra az óhajra engednek következtetni, hogy a fennálló nehézségek ne mélyüljenek ki.

Az olasz sajtó csalódott

Míg a német sajtó konciliáns hangon ír Leon Blum és Delbos külpolitikai expozéjáról, addig az olasz sajtó nagy csalódással fogadja a francia kormány-nyilatkozatot. A Stampa

Erre csak abban az esetben kerülne sor, ha az angol kormány a tartós béke megteremtésének érdekében folytatott küzdelme teljes sikerrel járna.

A londoni kormány azonban reméli, hogy az európai béke érdekében megkezdett tárgyalások létrehozásához szükséges a Népszövetség reformja is, aminek érdekében az angol kormány tevékeny tárgyalásokat folytat a francia kormánnyal és az angol dominiumok kormányával. Ezeknek a tárgyalásoknak során úgy a dominiumok, mint Franciaország helyeselték az angol kormány azon elhatározását is, hogy a szankciókat Olaszországgal szemben felfüggesztik.

Baldwin beszédét, melyet a többség zajos helyesléssel fogadott, Sir John Simon belügyminiszter beszéde követte, aki az ellenzék támadásaira azt válaszolta, hogy: „A háború véget ért, ez a valóság és ezzel szembe kell nézni. Anglia nem hajlandó egyetlen hadihajót sem feláldozni Abessziniáért”. John Simon cinikus nyilatkozata után az alsóház 384 szavazattal 174 ellenében bizalmat szavazott a Baldwin-

Demokratikus problémák

Irta: Dr. Klein Miksa ügyvéd

Néhány év alatt a clujai városi főorvosi hivatal a harmadik rendkívül érdekes és tanulságos adatokat tartalmazó demografikus beszámolóval lép a nyilvánosság elé. Dr. Vlad Petre városi főorvos szerkesztésében két év óta jelenik meg a Buletin Sanitar Municipiului Cluj cím alatt egy kis havi szemle, amely a modern szociológia egyik legnehezebb fejezetét, egy város demografikus problémáit tárja fel és ad alkalmat valódi következtetések levonására. A demografia népesedési statisztikát jelent. A népesedés, a társadalom életjelenségeivel, állapotával és mozgalmával foglalkozik. Lényegében statisztikai tudomány. Rendkívüli felkészültséget igényel művelőitől, mert a társadalom életjelenségeit rubrikákba szedi, azokat gondosan bejegyzi nap-nap után, összesíti és így összesítve veti egybe a táblázatát, hogy belőle levonhassa az eredményeket. Külföldön már évtized óta a legnagyobb súlyt helyezik ennek a tudománynak a művelésére, míg nálunk Romániában csak alig néhány éve, hogy a tudománynak ezt a jelentős ágát művelni kezdik, pedig enélkül nem lehet megismerni az itt lakó népek, városok, faluk helyzetét. Nincsen is Romániában egyetlen egy város sem, amely ily természetű munkákat végezne, hogyhogy dr. Vlad főorvos uttörő munkát végez, amidőn a Buletin Sanitar folyóiraton kívül még Cluj város demografikus leírását is feldolgozta egy vastokos füzetben.

Egy ilyen szociografiai leírás elsősorban azt a lehetőséget nyújtja, hogy a város egészségügyi hivatalának egész évi munkásságát a kritika bírálata alá bocsátja. A városi tanács, a képviselőtestület, a közegészségügyi és belügyminisztérium illetékes osztályai tájékozódást nyernek arról, hogy mit kell tenniük a város egészségügyi intézményeinek fenntartása és továbbfejlesztése érdekében és főleg minő új intézményeket kell életre hívjanak.

A füzet mindenekelőtt Cluj város lakosainak számadataival foglalkozik 1919 évtől kezdve és a népesedési mozgalmakat a születési, halálozási, házassági (válási) táblázatokban adja vissza. Ezek az összehasonlítható táblázatok az anyag gondos átvizsgálásával készültek és forrásmunkául fognak szolgálni minden későbbi munkának, hiszen a halálozási arányszámok grafikus jelzése 1919-től 1935-ig kontrollálhatók. Igen érdekesek azok a táblázatok is, amelyek összehasonlítható tüntetik fel a születési, halálozási, házassági jelenségeket az ország többi tartományainak életjelenségeivel.

A házasságkötések nemzetiségi megosztás szerint a következő adatokat tüntetik fel az 1935. évben:

Összesen kötötték 2052 házasság, amely az egyes nemzetiségek között, 1000 lelket véve alapul, így oszlik meg:

a) román	182
b) magyar	190
c) zsidó	258
d) német	214

Ez a táblázat pedig azt mutatja, hogy a magyarok és románok házassági arányszáma majdnem egyforma, míg a zsidók arányszáma olyan magas, amely egyenesen páratlan. De mutatja azt is, hogy a zsidó ifjúság korán alapít családot és „rendezett” család életet igyekszik élni. Ezt az igazságot a szerző a törvénytelen gyermekek születési táblázatával és a holtan született gyermekek származási táblázatával is alátámasztja. Erre a jelenségre még, hogy ami a válási százalékat illeti, a zsidók válási számaránya 7,3, az emelkedett tendenciájú házasságkötések ellenére is jóval kisebb, mint a magyar vagy a románok közötti házassági felbontások esetei.

Ami a házasságkötések számát illeti, ezt a krízises esztendőnek sem rontották le, mert például az 1935-ös esztendő arányszáma jobb az 1926-os esztendőnél, amikor jobb gazdasági viszonyok voltak.

Ami a vegyesházasságokat illeti, megállapítható, hogy román férfiak előszeretettel kötnek házasságot magyar nővel. A táblázat még foglalkozás szerint is csoportosítja a vegyesházasságokat kötőket és ebből kiülök, hogy a legtöbb vegyesházasságot az iparos-

A FINOMABB, megbízhatóbb és egészségesebb DIADALA! A „BRILLIANT-EXTRA PRIMISSIMA

minősége meghódítja az egész világot! Győződjön meg csodálatosan bársonyos, alig érezhető finomságáról, sohasem fog egyebet használni.

és a munkásosztályhoz tartozók köztök egymással.

A természetes szaporulat legkisebb volt az elmúlt esztendőben. Legerősebb százalékot a románok adják, míg a magyaroknál erősen hanyatló tendenciát mutat. A zsidók természetes szaporodási százaléka csak a legutolsó öt év adatait figyelembe véve 6.3 százalékról leesett 2.8 százalékra. Ez a táblázat kétség-telenül szoros összefüggésben van a nemzetiségek gazdasági helyzetével. Az a súlyos gazdasági helyzet, amelybe a kisebbségek jutottak, a megélhetés bizonytalansága, továbbá a megélhetésnek egyre szűkebb körre való szorítása itt tükröződik vissza a legjobban. Minden családalapításnak célja a felfenntartás és ha erről a természetes célról ma a szülők lemondanak, mert le kell mondani, akkor ez a társadalmi jelenség egyben láthatólag társadalmunk súlyos betegségének. Joggal írja a szerző a 15-ik oldalon, hogy: „a magyarok és a zsidók természetes szaporodása megközelíti a zérót, míg a románoknál meglehetősen magas számirányzatot mutat”. Le kellett ezt az okot itt szögezni, mert még ma is előszerezzel hangoztatják azt a vádat, hogy a kisebbségeknek (magyaroknak és zsidóknak) sokkal jobb dolguk van, mint a románoknak. Ime a tudományos cáfolat. Ezt nem lehet a vitalitással összefüggésbe hozni, hanem okát csakis és kizárólag a gazdasági elnyomatásban lehet feltalálni.

A város 102.582 lélekszámból álló lakosságának a nemzetiségi táblázatát is megtaláljuk. A románok 34.9, a magyarok 49.2, a zsidók 13.5 és a németek 7.4 százalékot tesznek ki. De kérdem, igazságos igazgatás-e az, hogy a 34.9 százalékos lakosságú románság egyedül igazgatja ezt a várost, míg az összes többi nemzetiségeket teljesen kizárja a köz-igazgatásból és teszi ezt akkor, amikor a város közteherviselését még erősebb százalékokban hárítja át a kisebbségekre?

Evek óta folyik a város igazgatása intermár bizottságok útján, amelyből számúzeve vannak a nemzetiségek, nyelvhasználatuk teljesen ki vannak zárva, de a róluk-nékiülük elv alapján állandóan és megszakítások nélkül újabb és újabb terheket rónak ki?

Ez a városigazgatás a betegség súlyos tünetét mutatja. A most közeledő városi választáskor nem szabad elfeledni a nemzeti kisebbségeknek, hogy 65.1 százalékot teszik ki a város lakosságának és ezért közös összefogással kell haladjanak érdekeik védelméért, mert csakis a demokratikus erők becsületes összefogásával tudják majd lerázni a város nyakáról azt az igazgatást, amelyből őket kizárták. A legutóbbi évekig mindig volt egy-egy képviselőjük a kisebbségeknek a városi tanácsban és a városi közműveknél, de a liberális éra óta ettől a minimális képviselőtől is megfosztották őket.

A halvaszületett gyermekek arányszáma legkisebb a zsidóknál 3.5.

A halálozási arányszám megállapításánál a legkedvezőbb százalékot a románok adják, míg a magyarság százaléka eléggé kedvezőtlen.

A füzet igen értékes része az a táblázat, amely mutatja, hogy a betegségek különböző fajtaiban és milyen mértékben oszlanak meg az egyes nemzetiségek között. A táblázat sokfélesége a témák sokféleségét igazolja. Az adatok precíz feldolgozása pedig alkalmat ad arra, hogy a társadalom élet-jelenségeivel foglalkozók utbaigazítást nyerjenek feladataik megoldásánál. A való adatokat kereső szociológusok örömmel fogják dr. Vlad főorvos munkáját olvasgatni, mert a demografikus problémákat objektív módon tárta fel.

Atadó Berkovitsné orth. kóser vendéglője

ORADEA, Nic. Iorga 19 Bucurestibe költözés miatt azonnalra is.

Levél Palesztinából

*

Jeruzsálem, június közepén

Mi, akik Palesztinában élünk és tanui vagyunk az itteni eseményeknek, hol megdöbbenéssel, hol keserűséggel és haraggal olvassuk a gáluti lapok tudósításait arról, amj Palesztinában „történik”.

Itt élni, látni, ami történik — és felismerhetetlen elváltozásban olvasni ezt azokban a lapokban, amelyekből gáluti hozzátartozóink merítik információikat — olykor nyugtalanítóbb és izgatóbb valamit, mint maguk az itteni események.

Előttem fekszik az „Ujság” című budapesti lap két száma. Az előbbiben Zsolt Béla ír remek cikket, míg a másikban riportot ír a lap egyik munkatársa ezzel a címmel: „Az első hiteles tudósítás a palesztinai vérengzésekről”. A hiteles forrás — amint a cikkirő közli — egy magyarországi kereskedő, aki néhány napot töltött Palesztinában. Egy azok közül, akik három hét alatt Palesztina-tudósoknak csapnak fel és azt hiszik, hogy mindent tudnak. Egy azok közül, akik mindössze annyit tettek Palesztináért, hogy „körülnéztek” benne.

Nos, meg kell mondani már egyszer, hogy három-négyhetes kiránduláson nem lehet megismerni Palesztinát és mégkevésbé lehet olyan biztonsággal beszélni az országról, mint azt a palesztinai turisták legnagyobb része teszi.

Általában kétféle látogatója szokott lenni Palesztinának: olyan, aki lehordja, lekicsinyli és olyan, aki egekig dicséri az országot. Mind a kettő ártalmas.

Zsolt Béla valószínűleg nem volt Palesztinában, de úgy látja a dolgokat, amint vannak. A politikai valóságban keresztül meglátja a szociális igazságokat. De amit Zsolt Bélának sikerült felépíteni, azt alaposan lerombolta „Az első hiteles tudósítás”, amely olyan dolgokat állított, amelyek csak arra alkalmasak, hogy messze elvezessék az olvasót a palesztinai valóság talajától.

A „hiteles” riport többek között azt állítja, hogy a jeruzsálemi Edison mozgó elleni támadásnál tizenhat mozilátogató maradt holtan az ucca kövezetén. Tizenhat ember lelte halálát, amint kijött a moziból. Rettenetes dolog ez. Borzalmas, ahogy az Ujság informátora elbeszéli, de rettenetes ugy is, ahogy mi láttuk, akik ott voltunk az Edison mozinnál és tanui voltunk a galád támadásnak. S mi ezt láttuk: a félig kiürült terem ajtajában európai ruhába öltözött arab fiatalember hirtelen megfordult és önműködő revolveréből három lövést adott le. A három lövés három zsidó életét oltotta ki. Ezt a három zsidót úgy gyászolta meg a jisiv, olyan keserűséggel és fájdalommal, amit leírni talán nem is lehet. De három zsidó és nem tizenhat.

Miért hát ez az elméretezése az amugyis szomorú eseményeknek. Hiszen maga a valóság is elég szomorú, minek azt még ilyen tudósításokkal megsokszorozni.

Nehéz a helyzet, mert veszélyben forog sok érték, ami hosszú esztendőök küzdelmes munkájának eredménye. De a zsidó kolonizáció nem aranyat jött halmozni. S ezért súlyosan hibáznak azok, akik eldorádórol beszélnek, háromhetes kirándulás után. Ezek a beszédek felkészületlen és könnyen meggazdagodni akaró embereket szabadítanak az épülő országra. Ezeknek egy része most visszazalad a gálutba, kik pedig itt maradnak, azok magukévá teszik az áldozatkészség, az építés, a chaluciu gondolatát. A jisivnak fáj, ha egy embert

is elveszít. De azoknak, akik tévhittel láttak hozzá az új élethez, meg kell izmosodniok.

Kérni szeretném a szülőket, testvéreket, barátokat, ne adjanak hitelt a felfuvt hirszteléseknek. Higgyenek és bizzanak a zsidó országépítők erejében. Bizzanak és higgyenek abban, hogy minden ház előtt ott áll a zsidó őrszem és a destruktív elemek, az építés ellenségei nem dulhatják fel kényük-kedvük szerint a zsidó otthonokat. Pionirok vagyunk és a pionirok áldozatok árán is győzedelmeskednek.

Az Ujság cikke csak egy a sok közül. Az ilyen cikkek szárai árasztják el a gálutot. És néha úgy érezzük, mintha szárdékos ellenpropagandára fogott volna össze az európai sajtó. Ha a gálut zsidósága sir, ugy a jisiv nem ejt könnyet az események fölött. Az áldozat fáj, de erre fel voltunk készülve. Ezen épül az ország, ebből a vérből szökken termésbe a vetés. Álljon mellénk a gálut zsidósága erős hittel és új építők tömegeivel. Akkor biztosabb lesz az építés útja. A sajtó pedig azokat a leveleket gyűjtse össze, amelyeket az itteni ifjuság ír haza s akkor nem fognak olvasni pogromokról és nem fogják látni az itteni eseményekben a „zsidósors” folytatását, hanem az uttörők harcaát és munkáját, amely maga mellé szólít minden öntudatos zsidót.

Rados Jehuda

Borzalmas méretű vasuti katasztrófa husz halottal Spanyolországban

Két teljes menetsellességgel haladó vonat futott egymásnak az alagutban

Madrid, június 24. Megdöbentő arányu vasuti katasztrófa történt a spanyolországi Montferrata közelében, egy alagutban, amelyben két teljes sebességgel száguldó vonat egymásnak rohant. Az irtózatoss erejű összeütközés következtében a két mozdony teljesen tönkrement, a kocsi leg-többje rommá zuzódott s az alagut éjszakai sötétjét, a pokoli recsegést nyomon követve, felverték a haldoklók és sebesülteket idegeket gyöttrő nyögései. A mentés azonnal megindult. Eddig husz halottat sikerült kiemelni. A holttestek közül né-

hányat a felismerhetetlenség szétrocsoltak a fa és vasszilánkok. A súlyos sebesültek száma harminchat, közülük többnek állapota életveszélyes. Minden jel arra mutat azonban, hogy a roncsok által eltorlaszolt alagutban még több halott és sebesült van. Egyideig ugyanis az alagutból segélykiáltások hangzottak. A borzalmas szerencsétlenség oka, amint a vizsgálat megállapította, az egyik vonat személyzetének gondatlanságában keresendő. Ez a vonat ugyanis a „Tilos!” jelzés ellenére teljes erővel berobogott az alagutba.

A cluji inasiskola 1083 növendéke diszes ünnepség keretében fejezte be az ideji tanévet

Ötszáz lejes betétkönyv és jutalomkönyvek kerültek kiosztásra. A polgári hatóságok vezetői is résztvettek az évzáró ünnepségen

Cluj, június 24. (Az Uj Kelet tud.) A cluji tanonciskolában is befejeződött a tanév. Az iskola vasárnap délután diszes ünnepségek keretében zárta be kapuit, amelyen jelen voltak dr. Dunca prefektus, dr. Octavian Buzea alpolgármester, az iskolaügyi bizottság elnöke, Petre Bucoveanu képviselő és a munkakamara elnöke, dr. Joan Chirila munkalaügyi vezérfelügyelő, Fantanele a cluji cserkészek parancsnoka, dr. Victor Chirila a munkakamara alelnöke, a munkakamara és a helyi iskolák kiküldöttei, valamint nagy számban jttek el a tanoncok főnökei, iparosok és kereskedők.

Az istentisztelet celebrálása után az iskola cserkészei vonultak fel és szórakoztatták a közönséget különböző gyakorlatokkal, majd az iskola igazgatója Justin Ilescu intézett beszédet a tanoncokhoz. Ezután majd néhány statisztikai adatot ismertett az iskola életéből. A cluji tanonciskolának e szerint, az elmúlt tanévben 1083 tanulója volt, a különböző mesterségek szerint 80 osztályba besztva, mégpedig 374 vasesztergályos, 235 szabó és cipész, 196 építész és asztalos, különböző más mesterségeket tanuló 184, kereskedőtanonc 94. Nemzetiségük szerint 280 román, 639 magyar, 145 zsidó, 18 német és 1 örmény.

Ilescu igazgató ismertette ezután, hogy az iskola tanulói, kevés kivétellel mind jó előmenetelt tanusitanak, sőt a most felszabadult, vagyis a tanonciskola három osztályát elvégzett 42 tanonc közül 37 sikeresen tette le a

vizsgát. Bubulac bucuresti vezérinspektor előtt. Megköszönte a városháza vezetőinek, főleg dr. Draganu polgármesternek, hogy 1 millió 200 ezer lej szubvencióval járultak hozzá az iskola fenntartásához. Köszönetet mondott ezután dr. Octavian Buzea alpolgármesternek és az iskolaügyi bizottság elnökének, valamint dr. Dunca Jenő megyeprefektusnak és dr. Joan Chirila munkalaügyi vezérfelügyelőnek. Az iskola növendékei ezután szeg programmal szórakoztatták a jelenlevőket. A program után Petre Bucoveanu, a munkakamara elnöke jutalmul a postatakarékpénztárhoz szóló 500 lejről kiállított betétkönyvet nyújtott át a legkitünőbb tanulóknak, de a pénzt csak felszabadulásuk után vehetik át az illetők. Ezzel a gesztussal a növendékek takarékosági értékét kívánja növelni, hogy a pénzt kamatokkal megnövekedve csak egy bizonyos idő múltán vehessék fel és ezalatt az idő alatt esetleg szükségessékné lássák a betétet gyarapítani. Bucoveanu bejelentette azután egy munkásüldülő létesítését Hidegszamoson még e nyár folyamán, ahol a helyi tanonciskola növendékeit ingyenesen fogják ellátni. Ezután még 600 jutalomkönyvet osztottak szét 180 tanonc között. Az ünnepséget dr. Octavian Buzea beszéde zárta be, aki köszönetet mondott egy a tanároknak, mint a tanoncoknak a lelkiismeretesen elvégzett munkáért.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

„Medias.” Tekintettel az intellektuális kultúngésre, jónak tartanánk, ha gyermekét valamilyen praktikus ipari pályára adná. Ha van azonban lehetőség erre, nem ártana, ha érettségivel végezné tanulmányait és azután választana ipari szakmát. Természetesen önnek kell a kérdésben dönteni, a gyerek hajlami figyelembe vétele mellett.

Bucuresti, június 24. Azok a revolvertelű főváros uccáin jelek a romániai gálutai harci frontok és az egész országban tartották. Vasárnap volt az szervezett jobboldal uccán a megszereslet máris embe olyan események órán keresztül azban tartották. Nemcsak Romis nagy visszhangmenyeknek. A f nagy megdöbbenuccai harcokat é gárda diktatúráj részletes ismertetmániái hitleristaversulnak az ügy

Az U

A L'Informatiádolja meg, ho litikát folytat a sával. Nemcsak ből való eltávolit Universul ugyan árja lapokat is, parasztpárt lapj tion arra, hogy francia-barátok nyilatkozó tünete

Romániában a kez

A lap felteszi a kormány miért eseményekkel sz kében a pogrom tása.

Mig az egész várható követke román asszony Ion Tomát, a va jét. Ion Toma véről tanuskodil árult 12 éves akart nevelni. T voltak a tanui A kis Toma mi halotthoz, amit meg neki. A gy hogy nevelőapj részletes szemé ről, vette zokog róje már nem é élnek Constant sége a nevelt fi ba költözököndé tudják felejteti Stan Marin g dejébe. Rendki dr. Vasiliu pro vulás állott be hetik az életne Popescu, a Di szedője, hat gy az uccai verek szurák. A kés povici sebesor felgyógyulásáb Opris Nicolé di iroda pénzbe sétára indult a a verekedők k a lábán.

De a sebes nem ért véget könnyebb és s sárnap összec Hogy fog m ról természet

Kormánybukást jósol a francia sajtó a bucuresti zavargások következtében Tovább áll a harc az Universul és az Adeverul uccai frontján

Az Universul tovább folytatja izgató hadjáratát a demokrata sajtó ellen. Kül- és belföldi lapvélemények. Erős francia-ellenes irányzattól tart a párizsi demokrata sajtó

Bucuresti, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Azok a revolverlövésesek, amelyek vasárnap a főváros uccáin eldőrdültek, olyan baljós jelek a romániai közélet egyre izzóbb hangulatu harci frontján, hogy az összes pártok és az egész román sajtó érthető megdöbbenéssel vesz tudomást a történetekről. Vasárnap volt az első eset, amikor a megszerzett jobboldal szembetalálkozott az uccán a megszerzett ballal. És az első eset máris emberáldozatokat követelt és olyan eseményeket váltott ki, melyek 48 órában keresztül az egész fővárost izgalomban tartották.

Nemcsak Romániában, de a külföldön is nagy visszhangja volt a vasárnapi eseményeknek. A francia demokrata sajtó nagy megdöbbenéssel vette tudomásul az uccai harcokat és a Le Populaire „A vaspárda diktatúrája Romániában” címmel részletes ismertetésben számolt be a romániai hitlerista bujtogatásról és az Universulnak az ügyben vitt szerepéről. Hogy

az Universul még nem foglalt állást Franciaország ellen, azt jelenti, hogy az Universul számára Franciaország Lavalig terjed. Néhány nap óta a romániai helyzet régen tullepte az Universul, illetőleg az Adeverul és Dimineata között megindult harcot. A vaspárda tagjai az Universul befolyása alatt cselekedtek és merényleteket követtek el a demokrata sajtó újságírói ellen, így dr. Blumenfeld-Scrutator és Alexandru Graur tanár ellen. A lap végezetül abban látja a romániai jobboldali mozgalmak fellendülését, hogy a fasizmus fél a nemzeti parasztpárt kormányraajvelésétől. A lap ennek a véleményének ad kifejezést, hogy az utóbbi napok eseményei

a jelenlegi politikai helyzetben változást hoznak. Románia olyan külpolitikát követ, mely a lakosság nagy többségének akaratára támaszkodik. Ez a többség azonban nem gyakorolja a hatalmát.

Az Universul pogrom-politikát folytat — írja a L'Information

A L'Information az Universul azzal vádolja meg, hogy valóságilag pogrompolitikát folytat a hitlerista sajtó támogatásával. Nemcsak néhány zsidónak a sajtóból való eltávolításáról van szó, hiszen az Universul ugyanilyen gyűlölettel támadja lapokat is, mint például a nemzeti parasztpárt lapjait. Rámutat a L'Information arra, hogy a megtámadott újságírók francia-barátok és a Bucurestiben megnyilatkozó tünetek

Romániában a francia-ellenes áramlat kezdetét jelentik.

A lap felteszi a kérdést, hogy a Tatarescu-kormány miért marad télen a hasonló eseményekkel szemben és kinek áll érdekében a pogrom és az anarchia támogatása.

A zavargások áldozatait

Míg az egész román világ az események várható következményeit tárgyalja, egy román asszony és egy kis család siratja Ion Tomát, a vasárnapi zavargások halottját. Ion Toma vasöntő volt, akinek jöttél-vérrel tanuskodik, hogy magához vette elárult 12 éves unokaöccsét és akit fel akart nevelni. Tegnap megható jelenetek voltak a tanu a halottasház tisztviselői. A kis Toma mindenáron be akart jutni a halotthoz, amit azonban nem engedtek meg neki. A gyermek nem akarta elhinni, hogy nevelőapját megölték. Csak mikor részletes személyleírást kapott az áldozatról, vette zokogva tudomásul, hogy nevelője már nem él. Ion Tomának öreg szülei élnek Constantán. Özvegyn maradt felesége a nevelt fiuval együtt most új lakásba költözködnek, hogy így is könnyebben tudják felejteti a halottat.

Stan Marin gépszedő. Golyó hatolt a tüdejébe. Rendkívül súlyos az állapota, de dr. Vasiliu professzor operációja után javulás állott be. Remélik, hogy megmenthetik az életnek. A másik sebesült Petre Popescu, a Dimineata-Adeverul nyomda szedője, hat gyermeknek az apja. Popescut az uccai verekedések során késsel hasbaszurták. A kés átfurta a beleket. Dr. Popovici sebészorvos kezeli és szintén biznak felgyógyulásában.

Opris Nicolea, az egyik fővárosi ügyvédi iroda pénzbeszedője, vasárnap délelőtti sétára indult a Cizmigiu kertbe és közben a verekedők közé került. Golyólövés érte a lábán.

De a sebesültek felsorolása ezzel még nem ért véget. Sok ember szenvedett még könnyebb és súlyosabb sérüléseket a vasárnapi összecsapásokon.

Hogy fog megállni ez a mozgalom, arról természetesen jóslatokat mondani nem

lehet. Az alábbiakban azonban közöljük a bucuresti keresztény diákközpont felhívását, mely a következőkben hangzik:

„A keresztény diáksághoz!

A Sarindar aljas mesterkedéseivel szemben, mely befonja a románokat és a megtévesztések védelmében akar meghuzódni, csak egyetlen megoldásunk van.

A végsőig menő harcot folytatni a Sarindar uccai Juda ellen, melyet vérevel kell felőssé tenni minden román vértől, ami folyni fog.

Az elkezdett harcot egy pillanatra sem hagyjuk fel, míg a végső célt el nem érjük:

a zsidó kommunista sajtó betiltását, a sarindari banda minden tagjának szigoru megbüntetését.

Jon Antoniu

a bucuresti kereszténydiákközpont elnöke.

Ez a felhívás az Universulban jelent meg és az Adeverul mai száma is átveszi, azzal hocsátva azt a közönség elé, hogy a hasonló támadásokkal és nyilatkozatokkal szemben a közvéleménynek kell megszólalnia. Meg kell szervezni az ellenállást a reakciókkal szemben, akik fegyveresen vonulnak az uccára.

Román lapvélemények

Egyébként az egész román sajtó még mindig az események hatása alatt áll és markáns jobboldali politikuskok is kifejez-

Baloldaliak és jobboldaliak véres összeütközése a bucuresti szociáldemokrata népház előtt

Bucuresti, június 24. A zavargások kedden az esti órákban és szerdán délelőtt is állandóan tartottak a fővárosban. Kedden este 11 órakor háromszáz főből álló jobboldali tömeg támadta meg az Izvor uccán épült szociáldemokrata népházat. A munkásság előre értesült a készülődéséről és nagy védősereggel fogadta a jobboldaliakat.

A székház előtt hosszas kizárás felelősséget, melynek során több sebesülés is történt és a diákok megfutamodtak.

A Causas uccában egyetemi hallgatók el akarták égetni a baloldali lapokat, de a környező uccából fiatalemberekből álló csoport támadt rájuk és többeket csúnyán elverték.

Szerdán délelőtt több jobboldali csoport demokrata lapokat égetett a Lazar liceum

ték megdöbbenésüket a történetek fölött. G. G. Mironescu volt miniszterelnök levelet intézett Scrutatorhoz, amelyben felháborodással ítélte el a merényletet és megbotránkozással irt arról a barbár módszerről, ahogyan a jobboldali alakulatok politikájukat érvényesíteni akarják.

Grigore Filipescu, az Epoca-ban közölt cikket, amelyben élesen kirohan egy olyan nacionalizmus ellen, mely uccai harcokban és emberáldozatokban éli ki magát. Az Indreptarea, Averscu marsall lapja éles támadást intéz a fővárosi rendfenntartó közegek ellen, melyek tétlenül nézték a vasárnapi uccai harcokat. A Miscarea George Bratianu lapja, is támadja a történetekért a kormányt, de megállapítja, hogy a hangulat elmérgesedéséért a nemzeti parasztpárt is felelős. A közélet anarchizálódásának szomorú következménye az, hogy a politikai eszmék az uccákon ütköznek most már össze.

Az Universul tovább folytatja a hadjáratot

A jobboldali sajtó ugyanakkor tovább folytatja egészen a gyilkosságra való uszításig menő harcát a demokrácia és a polgári demokrata sajtó ellen. Az Universul, melynek hasábjai most már stürmeri nivón állanak, egy egész oldalt szentel az Adeverul és Dimineata elleni harcnak, amit a legélesebb antiszemita jelleggel vezet. Mai számában jókora karrikatura 46 szakállas és pajeszes zsidót ábrázol. A lap tovább közli az Adeverul és a Dimineata zsidó munkatársainak névsorát és a nőkhöz fordul, hogy szervezzék meg a bojkott-mozgalmat az Adeverul és a Dimineata ellen. A lap fényképfelvételeket közöl a demokrata sajtótermékek elégetésének jeleneteiről és oldalakon keresztül hánytorgatja fel a zsidó és kommunista veszedelem legendáját.

Goga lapja, a Tara Noastra az Adeverul és Dimineata kommunista bandáiról és a román-ellenes Internacionálé veszedelméről elmélkedik és haragra szólítja fel a nemzeti kereszténypart ifjúságát a demokrata sajtó ellen.

Ilyen hangnemben folyik a küzdelem a jobb- és baloldal között. Az állandó bujtogatás kétségtelenül alkalmas arra, hogy a jelenlegi izgalmas hangulat ne alakuljon kedvezően. Amikor a kormány a nyugalom teljes helyreállítását jelentette, jobboldali diákcsoport támadta meg a Herz könyvkiadó vállalat teherautóját, azt felborította és felgyújtotta. Az autó és a rajta volt nagy tömeg könyv elégett. Az ország különböző részein is voltak támadási kísérletek a demokrata lapok elárúsító ellen.

A harc tehát folyik tovább és senki nem tudja, hol fog megállni.

előtt, az Elisabeta és a Maria körutakon. Az Izvor hid közelében ma délelőtt is voltak összeütközések, melyeknek során

revolverlövéses is dördültek.

Sebesülés nem történt. A menekülő diákok közül a munkások magukkal hurcoltak egy diákot, viszont a diákok három munkást vittek tuszul az orvostanhallgatók otthónába.

Inculet belügyminiszter a tegnapi esti és ma délelőtti összeütközések ügyében vizsgálatot rendelt el és megállapította, hogy sem a diákokonban, sem pedig a munkások székházában nem tartanak fogva tuszokat.

A fővárosban feszült és izgatott a hangulat. Inculet belügyminiszter, Iuca, Sergiu Dumitriu alminiszterek, Gabriel Marinescu rendőrprefektus, Paraianu tábornok

csendőrpáncsnok és Bianu sziguranca vezérigazgató újabb értekezletet tartottak a rendfenntartás kérdésében. A belügyminisztérium megcáfolja azt a hírt, ami a Porunca Vremiiben jelent meg, hogy t. i. a demokratikus lapok igazgatói kihallgatást kértek a belügyminisztériumtól.

A belügyminisztérium Demeter Dobrescu, a polgári demokrata blokk elnökének gyűlések rendezésére vonatkozó kérését elutasította. A rendőrprefektúrán összesen harminc egyén van letartóztatásban.

Sinaiban holnap a prahovavölgyi kereskedők tartanak értekezletet, akik a beállott zavargásoknak a kereskedelmre tett káros hatásával foglalkoznak.

Az értekezlet kért fogja a kormányt, hogy intézkedjék a rend helyreállítására felől.

Dobrescu Demeter nyilatkozata az eseményekről

Dobrescu Demeter a Dimineatanak a következő nyilatkozatot adta: — A polgári védőcsapatok alapszabályában a törvényesség védelmének jogát fektettük le. A polgári védőcsapatok az ország együttérzését fejezik ki minden visszaélés áldozatával szemben, bárki legyen az áldozat és bárkitől is indult volna ki a visszaélés. A mi csoportjaink nemcsak a demokratikus lapok védelmét akarják, hanem a demokrácia védelmében minden mozgalomnak az élén fognak állani.

— Mi a magyarázata a vasárnapi zavargásoknak — kérdezte az újságíró.

— A naivak — válaszolta Dobrescu — csak két lap harcára gondolnak és azt kiáltják, hogy „le a zsidókkal”. Holott a vasárnapi zavargásoknak mélyebben fekvő okai vannak. Elsősorban a hitlerizmus bujtogat, mint ahogy bujtogatja az összes európai népeket, hogy el tudja érni a határok revízióját Németország, Magyarország és Bulgária javára. A revizionista hitlerizmus romániai áültetése valóságilag lelkiismeretlenség. A románok nem gondolnak azzal, hogy a hitlerizmus egy az antiszemitizmus, mint a szélső nacionalizmus formájában nem egyéb, mint jól alkalmazott álarc a revizionista törekvések elrejtésére.

— Románia két veszélyes eszmeáramlat ütközőpontjában áll. Az egyik a hitlerista veszedelem, mely a revízióval nemzetünket veszélyezteteti és a kommunizmus, mely a világ polgári szervezetét fenyegeti összeomlással. En a vasárnapi eseményekben revizionista forradalom kezdetét láttam. Másodsorban a vasárnapi eseményeket magyarázzák azok a félrevezető kísérletek, amelyeket a kormánynak kellett elkövetnie, hogy

az általános korrupció és közéleti panamáradatról elterelje a lakosság figyelmét.

A politikuskoknak az egész vonalon való érvényesülése nyilatkozik meg Drutu „épitész”-ben, aki a polgármester háziembere volt. A román politika eljutott ehhez a „drutizmusig”, mely a politikus védelme alatt, ellenőrök szemei előtt vezetett olyan eredményekre, amely emberi életek pusztulását vonta maga után. Vasárnap azért kiáltotta a „ömeg, hogy „le a zsidókkal”, mert nem akarták, hogy mi kiáltjuk: „le a gazemberekkel, a panamista politikuskokkal.”

— A vasárnapi zavargás egyben a néptömegek ellen irányuló reakciós mozgalom is. Az élet drágulása az uszorasok és a politikuskok panamá ellen ingerelték a tömegeket. Lelkiismeretlen polgárságunk nem számol azzal, hogy vulkánon élünk és arra biztat, hogy: le az idegenekkel jelzőt kiáltjuk, ahelyett, hogy a kizsákmányolók és a spekulánsok ellen indulnánk harcba. A polgári védőosztagok az igazi nacionalizmust, az igazi rendet és az igazi törvényességet védik. A polgári tanácsok a törvény hadserege és rendet fognak teremteni minden kockázat és minden áldozat árán. Minden polgár, bármilyen is legyen politikai véleménye, ha áldozatul esett hadseregét a háta mögött tudhatja a törvény polgári tanácsok hadseregét.

— Al Caponet megsebesítette egyik fogolytársát. San-Franciskoból jelentik: Al Caponet Alcatraz-szigetén lévő börtönben megsebesítette egyik fogolytársát, amiért állítólag kémkedett a börtönigazgatóság számára.

A cluji zsidó társadalom minden rétege sorompóba áll az át-retegesítési akcióért

Az ortodox zsidó hitközség és a szefárd főrabbi csatlakozása az Árvagondozó által megindított akcióhoz

Cluj, június 24. Lapunk keddi számában megemlékeztünk arról a négyüllesnek is nevezhető ankétról, amelyet a zsidó iparosok és kereskedők részvételével az Árvagondozó vezetősége vasárnap megrendezett. Itt adjuk annak a határozati javaslatnak a szövegét, amelyet ez az ankét elfogadott:

1. Az Ardeali Zsidó Árvagondozó a cluji zsidó iparosok és kereskedők részvételével 1936 június 21-én tartott gyűlése örömmel üdvözli a szakmai kiképzés és a mesterségek gyakorlásáról szóló törvénynek a tanoncok kiképzésére és védelmére vonatkozó szociális intézkedéseit, valamint a törvény amintendenciáját, hogy a tanult iparos és kereskedőt védeni akarja a kontárokkal szemben, de ugyanakkor aggodalmának ad kifejezést, mert fiatalágunknak az a része, amely a produktív pályákat választja, átlagosan négy elemi osztály végzettségével, nincs még kulturálisan felkészülve, hogy a törvényben előírt magas követelményeknek eleget tehesen.

Kívánatosnak tartják az egybegyűlteket, hogy a törvény végrehajtási utasításában megfélemlítő intézkedések vétesseinek fel, ugyanakkor mindentől függetlenül szükségesnek nyilvánítják a zsidó tömegek és az ifjúság felvilágosítását a szóbanforgó törvény rendelkezéseit illetően.

2. A megjelentek leghálásabb köszönetüket fejezik ki a Zsidó Árvagondozó vezetőségének, hogy a kebelében ujonnan megszervezett

átretegesítési osztálya megkezdte hosszú és átgondolt tanácskozáskor után munkáját és a zsidóság produktív pályára terelése érdekében a megfelelő propagandát beindította és a produktív pályákra menő zsidó ifjúságnak legalább egy részét kitűnő tanoncotthonaiban a korszerű kiválmalmaknak megfelelő erkölcsi és fizikai nevelésben részesíti.

Kívánja egyben, hogy az ifjúságnak az ereli munkára való előkészítése, ennek jelentősége és fontossága tekintetében is kellő tájékoztatást nyújtson és tegye lehetővé, hogy ez a munka is kellő súlyt és értékelést nyerjen.

3. A cluji zsidó iparosok és kereskedők gyűlése egyhanguan és a legnagyobb lelkesedéssel kimondja, hogy a Zsidó Árvagondozót a maga részéről erkölcsileg és anyagilag valamint saját munkájával is támogatni a legelőnyösebb kötelességének tartja és hasonló határozathozatalra felhívja a zsidó közönséget és egyesületeket és elsősorban a költségvetéssel dolgozó zsidó hitközségeket és chevrákat.

4. A megjelentek kéri az Árvagondozó vezetőséget, hogy intézményeiben — mint eddig is tette — ezután is gondoskodjék a vallási tradíciók megtartásáról.

5. Az ülés felkéri a Zsidó Árvagondozó vezetőséget, hogy gondoskodjék munkásságát a zsidó ifjúságnak arra a részére is terjessze ki, amely a tanoncotthonokban elhelyezést nem találhat és azoknak a gazdag tapasztalatoknak birtokában, amiket eddig évtizedes munkája alatt éppen a tanoncotthonokban szerzett, tegye lehetővé, hogy a produktív pályákon levő zsidó fiatalok elméleti és gyakorlati téren is oly ismeretek és ügyességek birtokába juthasson, hogy a törvény által előírt követelményeknek megfelelhessen.

Az ortodox hitközség csatlakozása

Az ankétot követő másnap Biró Andor, a cluji ort. hitközség elnöke az ankétot tett ígérete alapján előjárósági ülésre hívta hitközsége vezetőségét és ezen alkalommal az átretegesítési ügyének, valamint az Árvagondozó ez ügyben kidolgozott programjának ismertetésére referensül felkérte dr. Neumann Vilmost, az Árvagondozó titkárát, aki ugyaz elvi kérdésekben, valamint az azonnal szükséges intézkedések tekintetében konkrét javaslatokat terjesztett a hitközség vezetősége elé, amelynek eredményeképpen az előjárósági Biró Andor elnök javaslatára a következő határozati javaslatot hozta:

1. Az előjáróság örömmel üdvözli a Zsidó Árvagondozó átretegesítési osztálya által a szakmai kiképzésről és a mesterségek gyakorlásáról szóló törvénnyel kapcsolatos tenni-valók érdekében beindított mozgalmat.

2. Az előjáróság felhatalmazza az elnökséget, hogy a szükséges tanfolyamok engedélyezésének megszerzésére az Árvagondozó részéről az illetékes minisztériumokhoz beadandó kérvényekhez az előírt anyagi fedez-

zetet feltüntetendő kötelezvényt a hitközség részéről is aláírassa.

3. Az előjáróság felhatalmazza az elnökséget, hogy az elemi iskola tantermeit és felszereléseit a lehetőségekhez képest a tanfolyamok részére az Árvagondozó anyagi felelőssége mellett díjtalanul rendelkezésére bocsássa.

4. Az előjáróság megbizja az elnökséget, hogy a tanfolyamok munkabizottságába a hitközség megbízottait kiküldhesse.

A szefárd főrabbi az akcióról

Ugyancsak még vasárnap Halberstein cluji szefárd főrabbi több hívével megbeszélést folytatott az iparos törvény következtében az ifjúság helyzetének kérdésével és szintén csatlakozását jelentette be az Árvagondozó által beindított mozgalmához.

Egy beszédes levél

Amióta a vasárnapi ankét a hívő szó elhangzott, nap-nap után jelentkeznek a cluji zsidó társadalom köréből lelkes férfiak, akik a maguk munkáját és anyagi segítségét ajánlják fel a beindított akcióhoz.

Ezek közül leközlésre érdemesnek tartjuk azt a levelet, amelyet Rappaport Miksa, a cluji Ravag Rt. igazgatója intézett az Árvagondozó vezetőségéhez, amely a következőképpen hangzik:

Nagyságos Dr. Kertész Jenő ügyvéd urnak mint az Árvagondozó elnöké.

Helyben.

Igen tisztelt Elnök Ur!

Jelen voltam azon az imponáló ülésen, amelyet az Ön vezetése alatt álló Zsidó Árvagondozó rendezett avégből, hogy az összes érdekeltekkel és arra hivatottakkal meg-tanácskozzunk a tennivalókat a zsidó ifjúság átretegesítése és jobb jövője érdekében.

Nagy megnyugvásomra szolgált az azok a nyilatkozatok és előadások, amelyeket Öntől

Roosevelt ellenfelének gazdasági és pénzügyi programja

Mit ígér Landon, a republikánus elnökjelölt

Novemberben elnökválasztás lesz Amerikában. Roosevelt ellenfele Landon kansasi kormányzó lesz, aki máris adott egy kis izellőt gazdasági és pénzügyi programjából. Ebben a programban van sok minden, amit Roosevelt hívei is magukénak vallanak, de vannak különösen pénzügyi vonatkozásban olyan ígéretek, amelyeket konzervatív bankárkörökben is nagy meglepéssel fogadtak. Landon a költségvetési egysúly helyreállítását a kiadások csökkentésével akarja biztosítani; továbbá célkitűzése a dollár aranyalapon való végleges és sürgős lerögzítése. Most ugyanis a dollár csak feltételeken van stabilizálva és az elnöknek joga van hármikor megváltoztatni annak aranyértékét.

Sokkal óvatosabb Roosevelt új ellenfelének mezőgazdasági és szociális programja. Ezekben a legfontosabb kérdésekben Landon kormányzó nem igen mer szint vallani, mert tudja, hogy Roosevelt politikáját az amerikai nép általában helyesli, dacára a Legfelsőbb Binóság gyakori beavatkozásának, amely tudvalevőleg alkotmányellenesnek minősítette a „New Deal” munkávédelmi és agrárpolitikai intézkedéseit.

Nem kell túlságosan komolyan venni Landon kormányzónak a háborus adósságok behajtására vonatkozó ígérését. Hiszen Hoover és Roosevelt is be akarták „hajtani” ezeket az adósságokat és bizony nem rajtuk mulott, hogy az adósok nem akartak fizetni. Egész biztos, hogy Roosevelt programjában is benne lesznek a háborus adósságok, mert a de-

mokraták nem engedhetik meg azt a luxust, hogy a republikánus párt azzal vádolja őket a választók előtt, hogy Roosevelt az amerikai adófizető polgárokat akarja hátrítani az utolsó háború terhéért.

Európa szempontjából az amerikai elnökválasztás kimenetele ugyszólván teljesen kö-zömbös. Sem pénzügyi, sem gazdasági téren nincs lényeges különbség a két párt programjában az olyan kérdésekben, amelyek a nemzetközi vonatkozásban fontosak. Teoretikusan a demokrata párt inkább az alacsony várnok, a republikánusok pedig a magas védővárnok mellett vannak, de a demokrata Roosevelt kormányza három év alatt alig mutatott hajlandóságot pártja tradicionális vámpolitikájának a gyakorlati megvalósítására.

Európa szempontjából csak az a fontos, hogy az amerikai prosperitás, mely tavaly kezdődött, tovább folytatódjon. Ha Amerikának jól megy, annak a hatása az óvilágban is csak kedvező lehet. Egyelőre minden jel arra mutat, hogy a gazdasági fellendülést az elnökválasztással járó politikai izgalom nem fogják megakasztani. Roosevelt megválasztását szinte bizonyosra veszik és még ellenfelei is berendezkedtek arra, hogy számolni kell egy újabb négyesztendő demokratá ciklussal. Mégis azt remélik, hogy Roosevelt a második „félidőben” nem fog olyan offenzív politikát diktálni, mint az elsőben, hanem majd lassítja az iramot. A demokrata pártban egyre jobban szóhoz jutnak a higgadtabb

Felhívjuk a n. é. közönség figyelmét, hogy a szerencsés sorsjegyfőelarusító

HERMES

B. Herescu & H. Florescu

a cluji és vidéki játékosok kényelmére Clujon, Piața Unirii 1 sz. alatt fiókot létesített, ahol a következő I. osztályu szerencsés sorsjegyei már kaphatók.

1/4 Lei 200 **1/2** Lei 400 **1 egész sorsjegy** Lei 800

Huzás 1936 július hó 15-én

és munkatársaitól halhattunk, amelyekből fel-emelő érzéssel állapíthattam meg, hogy vannak még hivatásuk magaslatán álló vezetőink, akik minden mellékszempont nélkül szívesen állítják tudásukat, energiájukat és munkájukat a köz szolgálatába.

Nem akartam a magam véleménye nyilvánításával a rendelkezésre álló időt más, nála-mnál hivatottabbaktól elvenni, de szükségét érzem annak, hogy legalább ezuton kifejezésre juttassam Ön előtt és bejelentsem, hogy az Ön által beindított mozgalmhoz 100 százaléban csatlakozom és igyekéni fogok annak sikerét szívvel-lelékkel, munkával és a magam anyagi hozzájárulásával is előmozdítani. Annál is inkább, mert teljes tudatában vagyok annak, hogy nincs ennél súlyosabb és elsőrendűbb feladat ma, mint ez, amely egyuttal ifjúságunk megmentését jelenti.

Igyekeznii fogok minél több hívet szerezni az akciónak, azonban azt a havi 20 lej hozzájárulást, amit dr. Klein Miksa ügyvéd ur a kis emberektől kívánt, én és velem együtt azt hiszem, az ankét valamennyi jelen voltja, úgy értelmezzük, hogy ezzel Önök bizostani akarják annak a lehetőségét, hogy ez az úgy népi akcióvá terjesztessék ki, hogy tehát a társadalom minden tagja tudja és érezze, hogy részese lehet ennek a mozga-

lomnak és hogy a kis ember 20 leje önk előtt éppoly értékes, mint a nagyok hozzájárulása és ezen utóbbi kategória által felajánlott összegeknek nem 100 és 1000 lejes tételekből, hanem jelentős összegekből kell összetevődnie. Én és barátaim, akik készséggel ajánljuk fel a magunk szolgálatait, nem fogunk nyugodni addig, amíg meg nem találjuk a módját, hogy felsőbb rétegeinket is szép szóval megnyerjük, vagy más módon kényszerítsük kötelességük teljesítésére. Kívánom, hogy a hónapok óta tartó fáradságot nem ismerő munkájának és határtalan agilitásának meglegyen a kellő sikere és hozza tető alá azt a szép épületet, amelynek létesítésére ifjúságunk iránt annyi szeretettel eltelve vállalkozott.

Az Ön és az Árvagondozó vezetőségének hívó szavára mindenkor készséggel fogok rendelkezésére állani.

Cluj, 1936 június 23.

Kiváló tisztelettel:
Rappaport Miksa s. k.

Az Uj Kelet a maga részéről szívesen ad helyet az ifjúsági mozgalom ügye iránt érdeklődőknek a hozzászólásra az Árvagondozó által beindított akcióval kapcsolatban.

Fajtszta küküllömenti borokat
csaknem engros árban vegyenek a termelőnél az új lerakatban. Cluj, Str. Regina Maria 34.

elemek és nagyon valószínű, hogy szociálpolitikai téren forradalmi újítások helyett inkább a megkezdett experimentumok tökéletesítésén fáradoznak majd Roosevelt munkatársai.

A republikánus párt persze nem fogja elmulasztani a választás előtt Rooseveltnek szemére vetni, hogy mennyi adósságot csinált. A „New Deal” apostolai azonban már készen vannak a válaszáddal: Igaz, hogy az adósságok duplájára emelkedtek, de megkötészerződött a nemzeti jövedelem is. A fizetések és munkabérek Roosevelt alatt 50, sőt 100 százalékkal is emelkedtek, viszont az adósság terhe az olcsó pénz igénybevétele folytán a felére csökkent. Ez a legjobb választási kortézia és biztosak lehetünk benne, hogy Roosevelt, aki nagy mestere a politikai taktikának, nem mulasztja majd el a magasabb munkabérek, a megszorított munkalkalmak és csökkentett munkaidő népszerű voltát értékesíteni és kihasználni a választók millióinál.

Ifjúsági míling a zsidó vilá kongresszusra!

Az összes cluji ifjúsági szervezetek ma, csütörtök este 9 órai kezdettel mílinget rendeznek a Regele Ferdinand uti neológ iskola termében. A míling programja: a zsidó vilá kongresszus célkitűzéseinek ismertetése és az ifjúság feladatainak megvitatása a kongresszus kapcsán. Minden zsidó ifju legyen ott!

Select Mozaq

Select Mozaq

GRETA GARBO

világhírű alakítása:

KARENIN ANNA

TOLSZTOJ LEO közismert regényének csodásan szép filmváltozata.

IRÓK ÉS IRÁSOK

Kell-e, vagy nem kell?

— Pélyi András két színműve —

Szerző két színdarabjához írt az előszavában azzal biztatja az olvasót, hogy olyan művek megírására törekedjék, melyek témában, feldolgozásban a fejlődéssel akarnak lépést tartani. Az ember új utakat keres — írja a szerző, ami nyilván igen dicsőretremlő feladat, ha nem is éppen feltétlenül irodalmi. Mert ahogyan áll a tétel, hogy a „költő” születtik és nem lesz” úgy az igazi magyalkotók sem keresik az új utakat, hanem megtalálják. Előbb, mintsem keresnék.

A szándékolt mű olyasmí, mint a szándékolt szerelem: nem az ösztön vezeti, hanem inkább valami kényszerképzet.

Valószínűleg ez az oka, hogy a szerzőnek — akinek jóhiszeműsége egyébként kétségen felül áll, — nem sikerült rátalálni ama bizonyos új utakra. Sőt inkább az az érzésünk, hogy már sokszor megjárt utakon igyekszik azt a fiktív célt megközelíteni, amit előszavában maga elé tűz.

A kötetben foglalt első számú színpadi alkotás: „A család becsülete” című, témájában és a téma köré csoportosított alakok felsorakoztatásában egyenesen elkoportált képeket idéz emlékeztetünkbe, mintha e figurák őseivel a tizenkilencedik század francia vígjátékáiban már találkozunk volna! Mintha Tristan Bernard, vagy még előbb: Henri Leveaud receptje szerint készült volna.

A különbség csak az, hogy a szerző félproletár és egészen kispolgári háttérrel igyekszik adni alakjai cselekedeteinek, sajnos, anélkül, hogy a társadalmi valóság s ezzel kapcsolatban a társadalmi igaztalanság alvilágára a szellem mélybe világító reflektorának fénycsóvját dobna.

S emellett az előszavában találon korholt színpadiarások fogásaitól sem retten vissza, sőt a happy end megnyugtató — bár szatirikus hangszívallyal ellátott — szívszabadításától sem.

Maga a darab meséje sem olyan, amelynek keretében korunk döngőt problémái beleférenének. Adva van egy gyári portás, akinek szépséges leányzója megszökök a gyárigazgató ur fiával. A portáscsalád — amint az tisztos nyársolgárokhoz illik — fölöttébb felháborodik a leányzó erkölcselenségén és családi indexre helyezi az elvetemültet. A gyáros jönlévelt fia persze otthagya a leányzót, aki erre a megcsalt szízek ősi receptje szerint színész nő lesz, démon, aki ujjai körül forgatja a férfiakat. Sok pénzt keres, tehát a világ a lábai elé fekszik. A családi ellen-szenv a hősnő iránt kezd felengedni s teljes bünbocsánatba térül, amikor — csodálatos fordulattal — maga a gyáros Mészai ur kéri meg a hajdani portásfiány kezét, jóvátéve ezzel a merész vállalkozással fia büneit.

Érdekes mese, de hol rejtőzködnek e mesében és a darab megoldásában ama bizonyos új utak? Egyelőre még egy halvány ösvény nyomát sem látjuk, mely a „forradalmi” célhoz vezetne.

Ha mindezt leszámítjuk, akkor még elismeréssel is adozhatunk a szerző jó színpadi érzékének, dialógusai tehetségére való fordulatosságának. Az igazán mélyreható szatírák azonban hiába keressük benne.

A második darab, mely az „Aki ur a maga portáján” hangzatos címet viseli, szintén szatirikus vígjáték, s az előbbtől a képzelet csapongóbb, sőt egyenesen elszabadult lebegése különbözteti meg.

Feri, a jóképű munkásfiú, miután rájön arra a régi igazságra, hogy munkával nem lehet zöldságra vergődni: a személyes társadalmi forradalom karjaiba veti magát: seiyemfiúvá lesz. Előbb a szigorú erkölcsű nagykereskedőné, Katonáné szeretőjévé mutatkozik be, majd ravasz fondorlattal és a Katonáné pénzén beszerzett szmoking segítségével az anya lányának férjévé avasál. Természetesen a jólelkű atya tudtával és beleegyezésével, aki e házasságra adott áldásával áll bosszút felesége öngyűségán.

Mulatságos történet, amely — dicsőrendő szándékkal — a polgári erkölcs képmutatásait gyeksik leleplezni, a romlottság és butaság ostromozásával akr eleget tenni a költői igazságszolgáltatás előírásainak, de a nagy igyekezet közben megfedekezik arról az elemi valóságról, hogy a nagykereskedők lányai aligha a csinos Ferik közül választják ki férjüket, amikor diplomás urak között válogathatnak.

A szerző szatirikus vígjátéka sokat akar markolni, de keveset fog meg napjaink valóságából.

Pélyi András két színművét „Kell-e, vagy nem kell?” gyűjtő cím alatt adta ki. Ezt a kérdést nyilván a közönséghez és a színgazgatókhoz intézte. Eppen ezért a kérdés megválaszolására nem a kritikus feladata.

A könyvet feltűnő izlésséggel a Sonnenfeld-nyomda állította ki Oradeán.

Flórián Tibor: Felhők fölött, felhők alatt. A magyar nyelvterület fölös számú fiatal költői közül Flórián Tibor az önmagával szembeni fokozott igényesség, a belső komolyság és áhitat példaképével emelkedik ki. Elvonatkoztatott, talán kissé egyhangú költő, de szavainak komor méltósága mögött az élmények mély tisztasága ragyog. A természet és az emberi lélek szétváltsága ebben a fiatal költőben szokatlan összhangban forr össze költői ötvözteté, keresetlen és mégis világító szavakká.

Érzés és gondolat egymást segítik, egymást tarkázzák verselben s odavetett, villanásszerű képekben mindig a kozmikus Egész akar megnyilatkozni. Látszólagos nyugalma mögött fékezhetetlen, kereső nyugtalanság lappang s még érzéki visszaemlékezéseiben

is halk, elfinomult letisztultság, egy férfiasan szüzi lélek patyolata fehérik.

Témái időszerűtlenség felé törekzenek, de azért belül maradnak a téren és időn: meleg szolidaritással, emberszerető ölésszel:

„Magános ember, ki az uccákon kóborol, társam vagy, bárhonnán-bármerre térsz.

Lépésem mellettem haladó útemére hangolom árva léptem, belekapcsolódom titkos életembe s a te utadon megyek, gondjaidal.”

Kozmikus költőnek nevezném, ha ez a meghatározás nem volna tulságosan elcsépelet, sőt kompromittált. Így tehát inkább mélybelátónak és mélysegítőkutatónak nevezem, aki érzékeny belső világának tövispárnáin — állandó gyötrelém és futó örömök közepette — hajszolja önmagát, hajszolja a természet és az ember örök titkait.

Salamon László.

SPORT

Vasárnap a Phönix—ILSA mérkőzésen dől el a minősítő torna bajnoksága

Az Universitatea ha legyőzi a Crisanat, eikerülheti a selejtezőt

Cluj, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Románia labdarugósportját a jelenben két kérdés foglalkoztatja: A Nemzeti Bajnokság A csoportjában ki kerül az utolsó helyre és a B. liga bajnokok minősítő tornáját ki nyeri. Két kérdés, amelyek azonban egymást egészítik ki. Ugyanis, bármely együttes kerül az utolsó helyre, igen sok függ attól, hogy a bentmaradásért ki lesz az ellenfele.

A minősítő tornában

az ILSA vezet egy ponttal. Mint az egyik előző számunkban megirtuk azonban, ez a pont még nem elegendő ahhoz, hogy az ILSA bajnokságát biztosra lehessen venni. Ugyanis vasárnap az ILSA együttese Baia-Marera rándul, ahol a Phönix együttesével kell ezutal a Phönix-pályán megütközönn. Minthogy pedig, ismerve a Phönix képességeit, a hazai pálya előnyeit, több mint valószínű, hogy a Phönixnek sikerül ellenfelet legyőznie és revánsot venni a Timisoaran elszenvedett 3:4-es vereségért, ebben az esetben az első helyet talán véglegesen a Phönix foglalja el. A papírforma mindenesetre a Phönix esélyeit helyezi előtérbe.

Jellemző a két együttes képességeire az az érdeklődés, amely a mérkőzés iránt nemcsak Baia-Marera, de a vidéken is megnyilvánul. Tudósítónk jelentése szerint Saturnaren és Sigheten társas kirándulásokat szerveznek vasárnapra, hogy a B. liga bajnokok derbyjén Baia-Marera jelen lehessenek. Az érdeklődés teljesen jogos, mert mindkét együttes ideális látványos futballt játszik, a csapatok jóképességi játékosokra vannak felépítve, a mérkőzés tehát mindenképpen kitűnő sportot ígér.

A derbyt Muresan Anton cluji bíró vezeti — közös kérésre.

A minősítő tornában a Phönix—ILSA mérkőzésen kívül a Franco Romana Brailában az IAR-ral játszik Tica Ilescu vezetése mellett.

A Nemzeti Bajnokságban

az Universitatea együttese vasárnap még nem egészen reménytelen helyzetén segíthet. Az egyetemi csapat Oradeára rándul, ahol a Crisanával kell erejét összemérje. Ha az Universitatea győz, elkerülhet az utolsó helyről, ehhez azonban szükséges, hogy a Viktória Clujon ugyancsak legyőzze a Crisanat. Erre azonban a Viktóriának fölöttébb nagy szükség van, mert ellenkező esetben az osztályozó keserű kenyérére szorul. Minden attól függ tehát, hogy az U legyőzi-e a Crisanat, ami nem látszik lehetetlen és teljesíthetetlen feladatnak. Hisszük, hogy az U utolsó nekirugaszkodással megtartja helyét az A. ligában, amelyre az egyesületet és Cluj labdarugósportjának multja predesztinálja.

Különvonatot indít az U vasárnap Oradeára

A vasárnapi sorsdöntő mérkőzésre az Universitatea különvonattal rándul át Oradeara. Féléres vonat indul vasárnap reggel 6.20-kor, visszaindul este 20 óra 30 perckor. Részvételi díj tur-retour 178 lej. Jelentkezi péntek estig a Stadion sportáruházban és a Patria kiadóhivatalában lehet.

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi programja a következő:

Bucurestiben (szombaton) Venus—Unirea Tricolor.
Bucurestiben Ripensia—Juventus, bíró Ceaureanu.
Timisoaran CFR—Kinizsi, bíró Radulescu.

Oradean Universitatea—Crisana, bíró Jean Petrescu.

A selejtező küzdelemben

vasárnap immár a második fordulót játsszák: Clujon Ceramica—CFR, bíró V. Braida. Constanța Brasovia—Marina, bíró Barsu. Timisoaran UDR—Eletrica, bíró Barbu. Targumuresen Mures—SS Sibiu, bíró dr Rusu.

Svédország legyőzte Svájcot. Stockholmból jelentik: Svédország válogatott labdarugócsapata 14.000 néző előtt 5:2 (2:0) arányban legyőzte Svájc válogatottját.

A Ripensia labdarugócsapata július 12-én Krakkóban játszik, ahol a lengyel olimpiai válogatottnak lesz az edzőpartnere. Az ezen napra kisorsolt Ripensia—Unirea Tricolor bajnoki mérkőzést közös beleegyezéssel elhalasztják. A Ripensia együttesében több Unirea Tricolor játékos is helyet fog foglalni.

Ma Bucurestiben az Unirea Tricolor, CFR és Juventus vegyes csapata a francia Olimpique Marseille együttesével mérkőzik. A francia együttes már megérkezett Bucurestibe. A francia együttes csütörtökön a CFR kombináltjával játszik.

A NAC labdarugócsapata szombaton és vasárnap Sibuban vendégszerel. Az erre vonatkozó tárgyalások sikerrel kecsgettek. A NAC ellenfele első nap a Soimii, második nap a HTV együttese lesz.

Az FC Madrid nyerte a Spanyol Kupát. Valenciából jelentik: Ötvenezer néző előtt játszották a Spanyol Kupa döntőjét, amelyet az FC Barcelonával szemben az FC Madrid nyert meg 2:1 arányban.

Ismét játszhatnak vidéki csapatok a fővárosban. Bucurestiből jelentik: A Venus, CFR, Juventus és Unirea Tricolor azzal a kéréssel fordult a futballszövetséghez, függessze fel azon határozatát, amelynek értelmében vidéki csapatok nem játszhatnak a fővárosban nemzetközi mérkőzéseket. Az FRFA intézőbizottsága helyt adott a kérésnek.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, június 25.

Bucuresti. 13: Lemezek. 12.40: Lemezek. 13.15: Motzoi zenekar. 20.20: Filomen Efim hegedűl, 21.10: Rádiózenekar. 22.45: Delavrancea Cella zongorázik. 23.20: Lemezek.

Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek. 11.20: Előadás. 13.05: Hanglemezek. 13.30: Hírek. 2.30: Rendőrzenekek. 3.40: Hírek. 6.30: A rádió szalonzenekara.

Bécs. 8.25: Lemezek. 11.50: Népies zene lemezek. 12.25: Lorma Lola: Liszt Ferenc leveleiben — előadás. 13: Rádiózenekar. 14.10: A hangverseny folytatása. 20.50: Strauss: Urhatnám polgár, operett.

Belgrád. 13: Rádiózenekar. 14.15: Ének. 18: Népdalok. 19.05: Rádiózenekar. 21: Szimfonikus hangverseny. 23.20: Népdalok. Milánó. 18.15: Szoprán- és bariton szóló. — 20: Hangverseny. 21.35: Hangjáték. Utána tánczene.

Prága. 10.11: Lemezek. 13.11: Lemezek. — 13.35: Hangverseny. 14.40: Lemezek. 15: Lemezek. 17.50: Cikanek Ferenc xilofonversenye. 19.50: Lemezek. 22.35: Moulton Dorothea énekel. 23.15: Schrammel-zene.

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

2 nagysikerű filmremek 15 és 20 lejért: I. Premier! Válás után. John Galsworthy gyönyörű regénye. Lionel Antwill és Diana Wynyard slágere. II. Kismama. Gaál Franciska világsikerű filmje. Kétféle kísérőműsor. Magyar feliratok. Előadások kezdete: I. Válás után: 3.20, 6.20 és 9.20 órakor. II. Kismama: 4.30, 7.30 és 10.30 órakor.

OPERA MOZGÓ MŰSORA:

Csütörtöktől premier: Az ördögös feleség. Fősz.: Lucie Englisch, Ralph Arthur Robert. Magyar feliratok!

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

2 extraszuperfilm egyszerre román és magyar feliratokkal: I. A rejtélyes 13. Izgalmas kémdráma Gary Cooper-rel és Merion Davies-sel. II. Amikor egy asszony szeret. Norma Shearer legnagyobb filmje. Robert Montgomery és Herbert Marshall. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6 és 9 órakor.

MUNKÁS MOZGÓ MŰSORA:

Szerdán, csütörtökön 3, 6 és 9, pénteken 3 és 9-kor teljesen új műsor: I. Ha ketten szeretik egymást. Eddig a legnagyobb sikert elért filmsláger. Fősz.: Gustav Fröhlich és Renata Müller. II. A fogoly. Izgalmas háborus filmsláger. Fősz.: Lukács Pál és Leslie Howard. Helyárak: 10 és 12 lej.

APRÓ HIRDETÉSEK

Egyszeri közlésnél egy szö 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Allástkeresőknek 30 százalék kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegű levelet csak egy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Vasut közelében két szoba, konyha, fürdőszoba, üveges veranda július 1-ére kiadó str. Bucovina 16.

Kiadó 3 szoba, hall összkomfortos I. emeleti uccai lakás, új házban, napos cldalon. Str. Gojdu 2 a Calea Regale Ferdinand-on lévő neológ zsidó templom mellett.

Iparvállalat 4—600.000 lej tőkével társast keres. Leveleket „Rentábilis” jellegre a kiadóba.

Zsidó kereskedő fiatal özvegy, textil, konfekció, rövidár, cipőszakmában teljes jártassággal betársulna, vagy bizományi lerakatot, esetleg bizalmi állást megfelelő kaució ellenében vállalna. Cim a kiadóban.

Olcson szórakozik és tanul is, ha beiratkozik a Libro ifjusági könyvkölcsönzőjébe. Havi előfizetés 30 lej, naponta cserélhet. Str. Memorandului 8.

Különbejárati butorozott szoba nagyom olcson kiadó. Str. Regala 14 földszint.

Gépirókissasszony felvétetik, félnapos elfoglaltságra. Értekezni Noel Ferenccél, Str. Saguna 7, délelőtt 12—1 között.

Ugyes fiatalembert, vagy hölgyet pénzbeszedésre, fiatal fiút, vagy leányt kifutónak felvesszünk. Jelentkezni d. e. 10, délután 8 órakor. Cal. Victoriei 37.

15—20 darab használt, de jókarban lévő széklet keresek megvételre. Berkovits, Str. Gherescu 7.

Kiadó július 1-től két szoba butorral, vagy anélkül. Str. Baron L. Pop 10.

Keresek egy szoba konyhás komfortos modern lakást belvárosban. Dr. Kovács. Str. Reg. Maria 45. Tel. 14—14.

55 éves, izr. vall. ügyvéd özvegy, jólmenő irodával és 200 holdas birtokkal keres megfelelő koru élettársat 5—600.000 lej hozománnyal. Bővebbet Mirea házasságközvetítő irodánál Cluj, Reg. Ferdinand 116.

HI

— Mihály vajda tanulmányutjáról. Mihály vajda ma fővárosba érkezett tanulmányutjáról.

— A lakosság részben részéti a rög királyt. Athéni nap visszaérkezett te, hogy a lakosság gadtatásban részes kalmuk volt megé fegyelem uralkodik milyen rend van a jelentés szerint Gy cedoniai körútját, városokat látogatta

— Kezdődő út éhgyomorra eg „Ferenc József” ké gást, mint az emé teti, a rekeszizom magas vérnyomást orvostudomány Ferenc József vize ra, mert ez a váltó rendkívül enyhe r vezetre oly igen f dést. Az orvosok

— A jeruzsálemi rőse. A jeruzsá autográf-gyűjtemé ham Schwadron azokhoz, akik néh iratának, fényképe külfözető műveit szíveskedjenek az lem, Jewish Nation P. O. B. 1047.

Ma délután

— A Zsidó Párt közgyűlése. Folyó keretében lelkes h Zsidó Párt női sz Dr. Kertész Jenő helyettesítésében tette a női szekci jelentőségét, s eg gélkedés miatt tá megyei tagozati csekvánatait a mából. Dr. Herm cíó nevében kös tagozatot, amely pártmunka számá ket remél. A meg ség élnöke, Kerté tenstein Ilona al cíó programját, a talt össze: 1. a nyessítése, 2. a a zsidóság aktuá egyenjoguságáért zott javaslatok szervezőmunka tot hozott, amé a vezetőséget ta ta fel.

— Gyermeknív sovban, az ism Hatschek és Es 4—16 éveseknek ig. Prospektusol lui 8. (Telefon

Babits Mihály nete. Propagand kötetben, propa most Babits M története c. mű magyar, sem a bits Mihály nag sal kezdődik és nalától kezdve egész fejlődési irodalomtörtéti ség és a világ Hogy a könyv tékü, mutatja, met kiadása m készülőben. A mentes helyek képpel illusztrá nal rendelve 14 könyvkereskedő mü első kiadás I. A Világirodá dig és II. A X tenként külön- Kérje a Nyuga

HIREK

SORA:
Mihály vajda hazaérkezett országos tanulmányutjáról. Bucurestiből jelentik: Mihály vajda ma reggel osztálytársaival a fővárosba érkezett az országban tett tanulmányutjáról.

A lakosság mindenütt meleg fogadtatásban részesíti a köruton lévő György görög királyt. Athénből jelentik: Metaxasz tegnap visszaérkezett Macedóniából és kijelentette, hogy a lakosság mindenütt igen meleg fogadtatásban részesítette György királyt. Alkalmuk volt megállapítani, milyen példás fegyelem uralkodik a hadsereg kebelében és milyen rend van az egész országban. Ujabb jelentés szerint György király folytatva macedóniai körutját, tegnap Verria és Naussza városokat látogatta meg.

SORA:
Kezdődő üdülési szezonjánál reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvizet vagy az alhisi pangást, mint az emésztés renyhességét megszünteti, a rekesziom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli. A gyakorlati orvostudomány vezető személyiségei a Ferenc József vizet azért becsülik olyan sokra, mert ez a változás éveiben is gyorsan és rendkívül enyhén módosítja a szervezetet oly igen fontos gyomor- és bélműködést. Az orvosok ajánlják.

A Jeruzsálemi egyetemi könyvtár kéreése. A Jeruzsálemi egyetemi könyvtár autográf-gyűjteményének vezetője, dr. Abraham Schwadron ezután kért intéz mind azokra, akik néhai Palagyi Menyhért kéziratainak, fényképeinek, leveleinek, vagy nélkülözhetetlen műveinek birtokában van, hogy sziveskedjenek azt címére beküldeni: Jerusalem, Jewish National and University Library, P. O. B. 1047.

Ma délután már négy órától!

A Zsidó Párt női szekciójának alakuló közgyűlése. Folyó hó 11-én, népes gyűlés keretében lelkes hangulatban tartotta meg a Zsidó Párt női szekciója alakuló közgyűlését. Dr. Kertész Jenő clujmegyei tagozati elnök helyettesítésében Leichtmann Andor ismertette a női szekció hivatását és működésének jelentőségét, s egyben tolmácsolta a gyűlések miatt távolmaradt dr. Kertész Jenő megyei tagozati elnök üdvözlését és szerencsekívánatait a szekció megalakulása alkalmából. Dr. Hermann Dezső az ifjúsági szekció nevében köszöntötte a megalakult női tagozatot, amelynek aktivitásától az egész pártmunka számára értékelni bíró eredményeket remél. A megválasztott ideiglenes vezető elnöke, Kertész Izsóné távollétében Harstenstein Iona alelnökön fejtette ki a női szekció programját, amelyet három pontban foglalt össze: 1. a nők szavazati jogának érvényesítése, 2. a nők érdeklődésének felkeltése a zsidóság aktuális problémáit iránt, 3. a nők egyenjogúságáért való küzdelem. Az elhangzott javaslatok alapján a gyűlés a további szervezőmunka tekintetében is több határozatot hozott, amelyek végrehajtása érdekében a vezetőséget tartományi hatáskörrel ruházta fel.

Gyermeknyaraló, a gyönyörű Noua-Braşovban, az ismert Wien-i pedagógus: Annie Hacheck és Ester Josepovics vezetésével, 4-16 éveseknek, július 1-től szeptember 15-ig. Prospektusok: „Libro”, Cluj, Memorandumul 8. (Telefon 22.)

Babits Mihály: Az európai irodalom története, Propaganda-kiadás. 730 lapos hatalmas kötetben, propaganda kiadásban jelent meg most Babits Mihály: Az európai irodalom története c. műve, amelyhez fogható sem a magyar, sem a világirodalomban nincs. Babits Mihály nagy életműve, amely Homeroszal kezdődik és az emberi gondolkodás hajnalától kezdve végigvezet a világirodalom egész fejlődési menetén napjainkig, nemcsak irodalomtörténet, hanem egyben az emberiség és a világ ragyogó kultúrtörténete is. Hogy a könyv örökbecsű és világirodalmi értékű, mutatja, miszerint angol, francia és német kiadása most van kiadás alatt és előkészületben. A hatalmas kötet hóféhér, fagymentes pehelykönnyű papíron, 730 lapon, 150 képpel illusztrálva, kartonált kiadásban azonnal rendelve 149 lej, később 180 lej minden könyvkereskedésben vagy Lepadegál Cluj. A mű első kiadása két külön kötetben és pedig I. A Világirodalom kezdetétől a XIX. századig és II. A XIX. századtól napjainkig kötetként külön-külön vászonkötésben 116 lej. Kérje a Nyugat-kiadványok teljes jegyzékét.

Ez a Creme és Puder,

alaposan és tökéletesen megszünteti az arc bőr fogycékoságait matt, bárosnyos bőrt, az ifjúság természetes ragyogó arcszínét biztosítja. Párisból jutott el hozzánk, ahol több százezerre rugalmas hűveinek száma.

A RADIUM és THORIUM alapanyagu

THO-RADIA

KÉSZÍTMÉNYEKET

Alfred CURIE, doktor híres formulája alapján állítják elő, aktív gyógy-erőket tartalmazó alapanyaguk, utolérhetetlenné teszi hatásukat

CREME NAGY TUBUS LEI 80 | PUDER KOZEP DOBOZ LEI 60
TEGELY LEI 110 | NAGY DOBOZ LEI 110

LERAKAT: SOC. GEN. PARFUMERIA, BUCURESTI, STRADA LUTERANA No. 6, Csakis ezek a kozmetikai készítmények vannak a Közegészségügyi Minisztérium által engedélyezve.

Rövid hírek mindenünne. Jean Th. Florescu román követ tegnap este dinert adott Casares Quiroga spanyol miniszterelnök tiszteletére. — Valle tábornok olasz légügyi miniszter a német fővárosba érkezett több magasrangú tiszt kíséretében. Valle Göring 1933-ban tett látogatását adja vissza. — A Fekete tengeren, Novosizsk közelében, delfinek jelentek meg. Egyetlen napon többzetet halásztak ki. — Hainville közelében ma lezuhant két hidroplán, amelyek összeütköztek a levegőben. Mindkét gépben ülők szörnyethaltak.

Rendkívüli erejű orkán pusztított Párizsban. Párisból jelentik: Rendkívüli erejű orkán pusztított tegnap délután a francia fővárosban. Hat órák az egymást sűrűn követő villámok egyike belesapott a „Szabadság-tölgy”-be, amelyet 1848-ban ültettek el a Montrouge-téren. A többszázados hatalmas tölgy a villámcsapás következtében rádőlt egy zenepavilonra, amely zsufova volt a vihar elől rejtetve kereső asszonyokkal és gyermekekkel. Az óriásfa sulya alatt a pavilon fedele beszakadt és a romok könnyebben megsebesítettek ötven embert. A szerencsétlenség idején a pavilonban tartózkodó asszonyok és kisgyermek csaknem kivétel nélkül eszméletüket veszítették az ijedség miatt.

Az Ujságíróklub nyári helyiségében

Meghalt Göthné Kertész Ella. A magyar színészlágit óriási veszteség érte: szerda reggel, tüdőgyulladásban meghalt Göthné Kertész Ella, a nagy jellemű színésznő, Göth Sándor, a szintén nagy jellemű színész felesége. Göthné hosszú éveken keresztül, férjével együtt a Vígyszínház színpadán aratta forró sikereit. Egyes alakításai mindig emlékeztetnek maradtak a mai budapesti színházjáró nemzedék előtt. Az egész magyar nyelvterület színész- és művészvilágában óriási részvétet keltett a nagy színésznő halála, aki a maga egyéni, modern színjátszó stílusával külön iskolát teremtett. A művésznő halála a legtragikusabban férjét érinti, akivel legedás híri házasságban élt együtt.

Kruif: Az éhség legyőzői. Valóságos kalandorok ezek „Az éhség legyőzői”, akikről Kruif remek könyve szól. Hihetetlenül megkapó és humoros, de amellett meglevenítő képekben tárja elénk hőseinek álmait és tetteit. Mert ezek az emberek valóban hősök. Közös gondolat vezeti őket, megnövelni a világ, buza, hus, vagy egyéb élelmiszer gazdagságát, megóvni az egészséget és ennek érdekében lelkes küzdelmet folytatnak a természet erőt, mikroszkopikus titkai ellen. Ők az emberek valódi jötevői, akik álmaik és gondolataik megvalósításáért életüket kockáztatják. Ennek a könyvnek színtere az egész világ. Kruif elvezet bennünket az elhagyott orosz steppekre, az amerikai prairikre, a tiszta német tanyákra, végigrobogunk a kaliforniai hegységek elhagyott vidékein és egyik dráma a másik után játszódik le szemünk előtt és mindegyikben ugyanazt a mélysegen emberi velleértést, tudományosan megalapozott tudást érezzük, ami a szesz többi könyvét is („Akkik életünkért harcoltak”, „Bacillusvadászok”) világsikerre tette. A pompás kötet, amelynek eredeti angol címe „Hunger fighters” 310 lapon, jó kiállításban, Pantheon kiadásban, füze 135 lej, minden könyvkereskedésben, vagy Lepadegál Cluj.

Egy kínai hadihajó rálőtt egy japán hadihajóra. Csin-Csinből jelentik: A japán konzul tiltakozott a kínai hatóságoknál az elmúlt vasárnap történt incidensek miatt, amikor egy kínai hadihajó rálőtt egy japán hajóra.

a Diáksegélyző kerti ünnepélye!

Ortodox Zsidó Nyaralás Penzio nyílt elemi és középiskolai fiú- és leánytanulók részére, ahol naponta elsősorú ötszöri ellátásban és mindennemű közszükségleti zsidóvalási tantárgyakban és világi oktatásban, valamint társadalmi nevelésben részesülnek mérsékelt 1600 lej havidíj ellenében. Eredmény garanciával. Részletes információval szolgál Weisz Lazar Ludus, jud. Turda.

A lakberendező segítőtársa Önnek. Megmutatja a legszebb és legharmonikusabb vonalat. Lakását úgy rendezi be, hogy valóban otthonává válik és örömet találja benne. Kiállításainkon megtalálja az ideális lákást és a legköltségteljesebb minőséget.

SZÉKELY ÉS RÉTI BUTORGYÁR R.T.

TÁRGUL-MUREŞ — BUCUREŞTI, Tache Ionescu, 1 — BRĂŞOV
Kívánságára kiküldjük megbízottunkat eredeti rajzokkal

TURISZTIKA

A Haggibbor turisztikai szakosztálya f. hó 28-án, vasárnap a következő kirándulásokat rendezi: Autóbusszal reggel 4 órai indulással a Szolcsvai buvópatakhoz, visszajövet a Leánykó mellett fürdés az Aranyosban. Jelentkezni lehet minden este 1/27-től 8-ig legkésőbb péntek este 1/29-ig az egyesület Str. Regina Maria 15 szám alatti helyiségében. A vezetőség kéri a résztvevőket, hogy a jelentkezéseket adják le a kitűzött időpontig, mert azon túl nem áll módjában jelentkezést tudomásul venni.

Gyalogkirándulás: reggel 1/28 órai indulással, kedvező idő esetén fürdészel egybekövve. Vendégeket minden kiránduláson szívesen lát a vezetőség.

A Hanoar-Haggibbor f. hó 28-án reggel 4 órai indulással kamionos kirándulást rendez a Szolcsvai buvópatakhoz, visszajövet fürdés az Aranyosban. Jelentkezni mindennap 1/27-től 8-ig legkésőbb csütörtök estig az egyesület Str. Regina Maria 15 alatti helyiségében lehet. Későbbi jelentkezések nem vehetők figyelembe.

A Haggibbor vezetősége kéri az ifjúságot, hogy a kirándulásokon minél nagyobb számban vegyenek részt. A természet szépségei felkeresése révén egyrészt ismereteket gazdagítják, másrészt ez a legjobb alkalom arra, hogy a tanulásban elernyedt szellemeiket fel-frissítsék és kipihenve induljanak az új iskolai évek.

Al szülők megnyugtatóására a Haggibbor közli, hogy az ifjúsági (Hanoar) kirándulásokon gyakorlott Haggibbor-vezető is részt vesz, tehát minden tekintetben biztosítva van az ifjúság gondos felügyelete.

Női divatkülönlegességek
„JOLIE”-nál
Memorandumul 4.

Costiui gyógyfürdőn 40 százalékos kedvezményt kapnak az Uj Kelet előfizetői

Az Uj Kelet kiadóhivatala és a mara-muresi Astra között a napokban megállapodás jött létre, melynek értelmében az Uj Kelet előfizetői Costiui gyógyfürdőn kivételes kedvezményben részesülnek. A megállapodás értelmében az Uj Kelet előfizetői az összes fürdőjegyek árából 40 százalékos kedvezményt kapnak. A CFR 50 százalékos kedvezményt ad a costiui nyaralóknak. Az ellátás hihetetlenül olcsó, ugyancsak a lakások. A fürdőn orth. kóser vendéglő is van. Az Uj Kelet előfizetői a costiui kedvezmények miatt forduljanak Káhnán Kálmánhoz, lapunk sighthi megbízottjához.

Csökkenő hőmérséklet várható. Bucurestiből jelentik: A holnapi időprognózis: kevéssé változókéony légnymás, inkább derült ég az ország nyugati részében, enyhe szél nyugat felől, csökkenő hőmérséklet, helyi esők.

A Chaluc Báál Mólacha általános cionista iparos szervezet konferenciája. Julius 5-én tartja Bucurestiben a Chaluc Báál Mólacha szervezet országos konferenciáját, melyen az országreszi szervezet vezetői, valamint a különböző városok delegátusai vesznek részt. A konferencián, melyen a Központi Palesztina Hivatal elnöke is az ereci klál munkás szövetség főtitkára is jelen lesz a szervezetet érdeklő kérdések lesznek tárgyalva és azon Ardealból is számosan fognak részt venni.

Hazajöttek Bucurestibe a kormány tagjai. Bucurestiből jelentik: Sassu miniszter tegnap a fővárosba érkezett Constantáról jövet. Nistor munkaügyi miniszter visszaérkezett Cernauţiuból.

Külföldi utamról visszatérve
női ruha-szalónotomat
ujra megnyitottam.
Gratz Böske
Cluj, Calea Regele Ferdinand 59.
Eredeti modellek Eredeti modellek

UJ KELET Legújabb hírek

Keresztény ügyvédkollégái véresre verték dr. Fildermannt, a központi zsidó tanács elnökét és bántalmazták Sami Singer volt zsidópárti képviselőt

Előkeelő antiszemita ügyvédek zsidóvéresei. Rendkívül izgatott a hangulat Bucurestiben és reggeltől estig tovább folynak az uccai harcok a jobb- és baloldali között

A Times szerint Románia a háborúutáni korszakban még nem állott ilyen súlyos események előtt

Bucuresti, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Mint lapunk más helyén közöltük, a szombat este kirobant jobboldali zavargások egy pillanatig sem szüntek meg. Az antiszemita mellékvágányra terelt harc megdöbbentő eseményben robbant ki tegnap a bucuresti igazságügyi palotában, ahol román ügyvéd-kollégák részéről durva támadás érte dr. Wilhelm Fildermannt az Országos Zsidó Központi tanács és az Uniunea Evreilor Román elnökét, valamint még néhány zsidó ügyvédet.

Istrate Micescu felhívása

Már hétfőn híre járt a fővárosban annak, hogy a keresztény ügyvédszövetség a mai rendkívül izgatott atmoszférát zsidóellenes mozgalom megindítására fogja felhasználni és kedden délelőtt inzultusok fogják érni az igazságügyi palotában dolgozó zsidó ügyvédek. Az Univerul tegnapi számában a keresztény ügyvédszövetség elnöke, Istrate Micescu éleshangu felhívást intézett a keresztény ügyvédekhez, melyben a „zsidó kommunista” szellemű ügyvédek elleni harcra szólította fel őket. A támadás tehát mindegy vezényszóra történt és Fildermann dr. már hétfőn figyelmeztette Starcea törvényszéki főelnököt, aki biztosította Fildermannt, hogy a törvényszéki hatóságok mindent megtesznek a zsidó ügyvédek védelmére.

Támadás zsidó ügyvédek ellen

Az ígéret sokat nem segített. Kedden délelőtt zajlott le a megdöbbentő jelenet, melynek az ad különösen elszomorító jellegét, hogy a támadást a keresztény ügyvédszövetség néhány tagja követte el zsidó kollégák ellen.

Decebal Dasculescu ismert jobboldali ügyvéd, Traian Covicu, a jobboldali diákmozgalmak volt vezére és még számosan rontottak neki egy Lorion Strugure és Sami Singer ügyvédek, utóbbi a Zsidó Párt volt országgyűlési képviselője.

Fildermann, aki egy mellékfolyósón halotta a megtámadott ügyvédek segélykiáltásait, segítségükre sietett,

de a verekedő ügyvédek or is megtámadták. Súlyos ütéseket mértek a fejére, majd elgáncolták, hogy a földre zuhant.

Fildermannnak orrán, száján megindult a vér, de még volt annyi ereje, hogy a folyósón lévő semmitőszéki tárgyalóterembe rohanjon be, ahol éppen tárgyalás folyt.

A tárgyalást feljűggesztették és Viforeanu semmitőszéki főügyész, Codin Stefanescu törvényszéki vezetőügyész és az ügyészség néhány magasrangú ügyésze sietett a helyszínre. Viforeanu azonnal részvétét és sajnálatát fejezte ki Fildermann előtt és bocsánatot kért tőle az igazságügyi palotában rajta esett sérelem miatt. Herescu neves bucuresti ügyvéd a helyszínen megbotránkozását fejezte ki a történet fölött. Herescu egyik vezetője a keresztény szövetségnek.

A verekedő ügyvédek erre Herescut is rendre utasították,

mire ez kijelentette, hogy vizsgálatot és a verekedő ügyvédek kizárását fogja követelni a keresztény ügyvédszövetségből és ha ez nem történik meg, ő maga fog ki lépni abból.

A Fildermannt és Sami Singert ért inzultus az egész ország zsidóságában óriási megdöbbentést és felháborodást váltott ki.

Fildermannt számos közéleti kiválóság keverte fel részvénytulajdonosokkal.

„Járókelők bántalmazása a cuzista székházban

Bucurestiben ma is állandóan folytató a zavargások. Lapunk más helyén beszámoltunk az Izvor hid körül keletkezett csetepatékról. Bucuresti munkatársunk az esti órákban az alábbi jelentést adja az összeütközésekről:

Az Izvor hid közelében van a Goga-Cuza féle nemzeti keresztény párt székháza. A cuzista fiatalok megállították a villamosokat és igazoltatták a járókelőket, akik közül számosat behurcoltak a székházba.

Az uccára felórán keresztül hallatszott a megkínzott járókelők jajveszkelése.

A rendőrség tetlenül nézte végig a rendbontást, az Adeverul szerint nyilván azért, mert féltették a rendőrök vadomatuj nyári egyenruhájukat. Az ugyancsak a szomszédságban lévő szociáldemokrata népházat a munkásság elbarrikádozta, mert jobboldali támadásra számított. A diákok valóban megostromolták a Népházat, de a munkások szétverték a támadókat és többet közülük alaposan elvertek.

Pogromra biztat a keresztény diákszövetség

Furdul, a keresztény diákszövetség elnöke, ma nyilatkozatot tett közzé, mely pogromra uszítja az egyetemi hallgatóságot. A körlevél befejező mondata a következőképpen hangzik:

Megkezdődött a kínai háború

Kui-Kingnél összecsaptak a nankingi és kantoni kormány csapatai

Sanghai, június 24. Kínai hírforrásból közlik, hogy tegnap este megtörtént az első összecsapás a nankingi központi kormány és a délkínai haderők csapatai között. Az ütközet Kui-King mellett folyt le. A támadást a déli csapatok kezdték. Mindkét részről nagy veszteségeket jelentenek. Ugyanakkor a távirati jelentések rámutatnak arra, hogy a nankingi kormánynak a kantoni kormányhoz

intézett utimátuma csak a hét végén jár le, úgyhogy a Kiu-Kingnél történt támadást csak a kantoni csapatok kezdeményezésére lehet visszavezetni. Nem tudni még, hogy csak az előőrsek ütköztek-e össze vagy formális harc volt a két front között. A jelek szerint a nankingi csapatok visszavonultak anélkül, hogy tartósabb ellenállást fejtettek volna ki a déli csapatokkal szemben.

A palesztinai kormány hozzálátott az arabok lefegyverezéséhez

A terroristák még ellentállanak

Jeruzsálem, június 24. A palesztinai kormány, mely eddig meglehetősen ingadozó magatartást tanúsított az arab terroristákkal szemben, most már teljes eréllyel látott hozzá a zavargások likvidálásához. A hatóságok ezen akciója még mindig ellenállásra talál az arab terrorcsapatok részéről, amelyek előreláthatóan nem fogják feladni ellenállásukat mindaddig, amíg fegyverkészletük tart.

Jeruzsálem és a többi városok uccáin angol katonák motozzák a járókelőket, és elfogják mindazokat, akiknél fegyvert találnak. Ugyanezt a célt szolgálják a tömeges házkutatások is.

Jemin mellett, ahol egy tüntető csoport gyülekezett, egy angol repülőgép könnyfakasztó bombákat dobott le a tömeg közé, mely nyomban szétoszlott.

A Jeruzsálem és Jericho közötti utvonalon

az arabok felrobbantottak egy hidat. A Holt-tenger felé vezető uton megszakadt a közlekedés.

Tiberiás és Ros-Pinah közötti uton az arabok megtámadtak egy gyalogjáró csoportot. A támadás során egy zsidó életét veszítette. Tiberiásban egy angol szakaszvezetőt könnyebben megsebesítettek az arab terroristák.

A Havas jelentése szerint az arabok a galileai zsidó kolóniák ellen is támadást intéztek, de a zsidó telepeselek visszaverték őket. Az ország több helyén puska lövéseket adtak le az arabok az angol rendőrökre.

Hír szerint a zsidóknak a zavargások által okozott kár összege 180 ezer font (nem 180 millió, ahogy az egyik távirati iroda közli tévesen!). A palesztinai bíróságok eddig 1823 arabot és 418 zsidót ítéltek el a zavargások kapcsán. A zsidóknál a legtöbb esetben a

záróra- és egyéb hatósági rendelkezések megszegéséről volt szó.

Jeruzsálem, június 24. (Rador.) Deir Abban arab faluban 20 kilométernyire Jeruzsálemtől ma éjjel házkutatást tartott egy angol katonai osztag. Az arabok ellenszegültek, mire összetűzés keletkezett. Egy arab meghalt, 5 súlyosan megsebesült.

Egy másik arabot szintén megöltek az Emek völgyében, ahol több társával együtt megtámadott egy zsidó telepet.

Mihalache együtt érkezik Maniuval Bucurestibe

BUCURESTI, június 24. Rendkívüli politikai fontossággal bír, hogy Mihalache, aki pénteken tér vissza a fővárosba, egy nap érkezik meg Maniuval. Mihalache Prágában több megbeszélést folytatott.

A vasárnapi Vinul de Joson rendezendő nemzeti parasztpárti gyűlésen Maniu is fog szólni, sőt hír szerint megjelenik Dem. Dobrescu is.

Száztagu rablóbanda garázdálkodott egy lengyel kisvárosban

A banda tagjai nacionalista agitátorok voltak

Varsó, június 24. (Rador.) Emlenice városkában (Krakkó kerület) tegnap éjjel 100 tagu rablóbanda hatolt be. A rablók elválták a telefonhuzalokat, kifosztottak több zsidó üzletet, a polgármester lakását és a rendőrszobát, ahonnan számos fegyvert zsákmányoltak. A támadás után a rablók egy közeli erdőbe vonultak vissza. A hatóságok az összes környékbeli rendőrkirendeltségeket mozgósították és sikerült a banda tagjai közül néhányat elfogni. A többi elfogatása folyamatban van. A vizsgálat megállapította, hogy a banda a nacionalista párt tagjaiból került ki. Vezetője Adam Dobosinszky, e párt krakkói kerületi főnöke volt.

LEGUJABB SPORT

Első bucuresti mérkőzésén vereséget szenvedett az Olimpique Marseille

Bucuresti, június 24. (Az Uj Kelet tud.) Szerdán délután négyezer néző előtt játszott a francia Olimpique Marseille első labdarúgó-mérkőzését az Unirea Ticolor és CFR vegyes ellen. Győzött a bucuresti vegyes csapat 5:2 (3:1) arányban. A francia csapat gyenge játékok mutatott, de fáradtan is mozgott. A bucurestiek frissen, lendületesen futballoztak. A győzes csapat góljait Bogdán (3) és Sonny Niculescu (2), a vendégeket Alcazar és Zaitelli lökték.

2400 hasáb, 1200 oldal, 35.000 címszó, 2000 szövegkép a most megjelent teljes, új, egykötetes

Révai LEXIKON

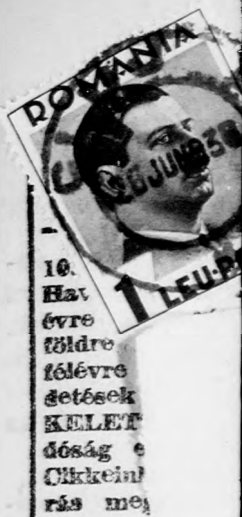
32 lemez melléklet, 20 egészoldalas színes térképpel, rendkívül erős kötésben. Azonnal rendelve 480 lej, később 600 lej

Lepage-nál Cluj

Postán utánvéttel.

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó R. T. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 10. Telefonszám: 8-61.

CENZURAT

A Fildermann

Sok mindent esztendőben. A ittő zsidóságnak létét kezdte ki, durvaságot term a legszörnyűbb A mi nagy zsidó legfájdalmasabb, ba súlyos a zsidó méltóságunkat a után, hogy ma mindazon, ami Most mégis a felháborodás a nagyobb megdöbbentéssel, arról, ami kedds ságügyi palotában próbáltásokkal megsebesített péld. Dr Fildermann elnökét a képviselőnek a palota folyosóján verték.

Nem hülígánó egynevezett tők leg verték el egyik legtekintélyesebb zsidó közéleti Fildermann dr. tunk egy uton, hogy azon az uccán és fár érdekekért. A bányákban szót. Fildermann dr. madás a zsidó résztül az egyéni. Természe veszi ezt az arannal, abba olyan méltatlan férfit.

A romániai logikája ninesse got ama zsidó zisztenciájának annyira meglo előljár a kötetlyen kúrmegz mint politikai férfiközök argu hány esztendő dorral fordult Néma döbbeszenben és riseni sincsen, szenvedélyek a kormány, jo és filozofia hirdethetnek a harcot, amely fiu között fo dottségnek ta Tudják-e kézzel nézik Németszágh dóság valamé törvény palot

A zsidóság fejlesztésével t ilyen brutális len és nem h gése közepet emberségnek önmagától bo durvaságtól. Minden b jöjjen, az er arculesapása embert tám mannt és ra got.

A kw-re verték Shanghai si csapatok (Hunan tan vették a v mánycsapat Pekingi (Shantung egy japán megsebesite től tartanak likációkat lag.